

HAZIRGIYİM ve KONFEKSİYON SEKTÖRÜ İHRACAT PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
Hazırgiyim ve Konfeksiyon Arge Şubesi

2017
OCAK-HAZİRAN

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	4
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %5,8 Azaldı	4
İhracatın %70,4'ü AB Ülkelerine	4
Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı	4
Kapasite Kullanım Oranı %78,7	5
Performansa Etki Eden Faktörler	5
I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER	6
I.1. Dünya Ekonomisi	6
I.2. ABD Ekonomisi	7
I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi	8
I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler	9
I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler	9
I.4.2. Orta Doğu Ekonomileri	11
I.5. Türkiye Ekonomisi	12
II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ	14
II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %5,8 Azaldı	14
II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri	15
II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	16
III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT	18
III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı	18
III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler	18
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler	20
III.4 AB Ülkeleri'ne İhracatta Düşüş: %6,2	21
III.5. Orta Doğu Ülkeleri'ne İhracatta %3,2 Azalış Var	23
III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'nde Düşüş Oranı: %2,1	24
III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %16,5'lik Düşüş Gerçekleşti	25
III.8. Amerika Ülkeleri İhracatında %1 Artışa Ulaşıldı	26
III.9. Türk Cumhuriyetleri'ne İhracatta %4,9 Azalış Var	28
III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracat Düşüşü: %13,5	29
III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracatta Artış Oranı %3,5	30
III.12. Serbest Bölgelere İhracat %6,3 Azaldı	31
IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI	32
IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %6 Düşüş Var	33
IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum	36
IV.3 Çorap İhracatında %5,1 Oranında Düşüş Var	38
IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %7,1 Düşüş Var	39
IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum	42
IV.6. Denim Giysi İhracatında %0,8 Düşüş	44
IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracat Durumu	46
IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında Düşüş Oranı: %1,4	48
V. KAPASİTE KULLANIM ORANI	51
VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER	52
Euro/Dolar Paritesi'nin Etkileri	52
Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2017 Ocak- Haziran	54
Ek 2: Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı: 2017 Ocak-Haziran	54

YÖNETİCİ ÖZETİ

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %5,8 Azaldı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2017 yılının Ocak-Haziran ilk altı aylık döneminde Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı 2016 yılının aynı dönemine göre %5,8'lik azalış ile 8,2 milyar dolar olmuştur.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü, 2017 Ocak-Haziran döneminde %10,7'lik payı ile otomotiv sektöründen sonra en fazla ihracat yapan ikinci sektör konumundadır.

İhracatın %70,4'ü AB Ülkelerine

2017 Ocak-Haziran döneminde, Türkiye'den AB ülkeleri, Orta Doğu ülkeleri, Eski Doğu Bloku ülkeleri, Afrika Ülkeleri, Türk Cumhuriyetleri ve Diğer Avrupa ülkeleri ile Serbest Bölgelere yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı, %2,1 ile %16,5 arasında değişen oranlarda azalmıştır. Ülke grupları içinde yalnızca Amerika ülkelerine gerçekleşen %1'lik ve Asya ve Okyanusya ülkelerine ihracatta gerçekleşen %3,5'lik artış gözlemlenmiştir.

Sektörel ihracatın %70,4'ü AB ülkelerine gitmiş ve bu ülke grubunda %6,2'lik bir düşüş yaşanmıştır. Bu düşüşün yanı sıra, Afrika ülkelerine ihracattaki %16,5'lik düşüş ile birlikte diğer ülke gruplarında da yaşanan düşüşler Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının %5,8 oranında azalmasında etkili olmuştur.

2017 yılının ilk altı ayında Türkiye'den en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler Almanya, İngiltere, İspanya, Hollanda, Fransa, Irak ve İtalya olarak sıralanmıştır. En fazla ihracat yapılan ilk on ülke içinde İspanya, Hollanda, Irak ve ABD'ye yönelik hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı 2016 yılının Ocak-Haziran dönemine kıyasla %0,5 ile %26,6 arasında değişen oranlarda artmıştır. En yüksek oranlı ihracat artışı %26,6 ile Irak'a ihracatta kaydedilmiştir.

Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı

Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu örme konfeksiyon mamulleridir. 2017 Ocak-Haziran döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %51,3, dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %36,1 ve hazır eşyaların payı %11,6 olmuştur.

2017 Ocak-Haziran döneminde hazırgiyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunda da azalış yaşanmıştır. Bu dönemde, %6 oranında düşüşle 4,2

milyar dolarlık örme konfeksiyon mamulü ihraç edilirken, dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı %7,1 oranında azalarak 3 milyar dolara gerilemiş, hazır eşya ihracatı ise %1,4 azalışla 949,7 milyon dolar olmuştur.

İlk altı aylık dönem sonu itibarıyla tüm ürün gruplarında ihracat azalışları görülürken örme konfeksiyon mamullerindeki ihracat azalışı (%6) ve dokuma konfeksiyon mamullerindeki ihracat azalışı (%7,1) sektörel ihracat azalışından (%5,8) daha yüksek oranlı bir azalış olurken, ev tekstili mamullerinin de yer aldığı hazır eşya ürün grubunda ihracat azalışı daha düşük oranlı bir azalış olarak gerçekleşmiştir.

Kapasite Kullanım Oranı %78,7

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" tablosundaki bilgilere göre, hazır giyim ve konfeksiyon sanayiinde 2016 Haziran ayında %78,8 olan kapasite kullanım oranı, 2017 yılının Haziran ayında %0,1 oranında azalarak %78,7 olarak kaydedilmiştir.

Performansa Etki Eden Faktörler

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansına etki eden en temel faktörlerden biri euro/dolar paritesidir.

2017 yılı Ocak-Haziran döneminde yapılan 8,21 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 5,78 milyar dolarla %70,4'ü ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB-28 ülkelerine yapılmıştır.

2016 yılının Ocak-Haziran döneminde 1 Euro ortalama 1,1158 ABD Dolarına eşit iken, 2017 yılının Ocak-Haziran döneminde Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %3,05'lik düşüşle 1,0818 dolar düzeyine gerilemiştir.

Bu çerçevede, 5,78 milyar dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %3,05'lik pariteden kaynaklanan fiktif düşüştan arındırıldığında, 5,95 milyar dolarlık gerçek değere ulaşmakta ve bu durumda 2017 yılının Ocak-Haziran döneminde reel bazda toplam ihracat tutarı 8,38 milyar dolar olup ihracatta reel anlamda %3,78'lik düşüş meydana gelmiş olmaktadır.

I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER

I.1. Dünya Ekonomisi

Dünya ekonomisi 2017 yılının ilk yarısını geride bırakırken, küresel ekonomik faaliyetlere ilişkin beklentiler olumlu seyrini devam ettirmektedir. Yapılan değerlendirmelerde yılın ilk yarısının dünya ekonomisi için genelde olumlu geçtiği değerlendirilmektedir. Dünya Bankası Haziran ayında yayınladığı “Küresel Ekonomik Beklentiler” raporunda küresel ekonomik faaliyetlerde son dönemde kısmen kırılganlık göstermesine karşın genel olarak toparlanma eğiliminin devam ettiğini belirtmektedir. Daha önceden yaptığı dünya ekonomisi büyüme tahmininde değişikliğe gitmeyen Dünya Bankası, küresel ekonominin bu yıl % 2,7 oranında büyüyeceğini öngörmektedir. Dünya Bankası küresel ekonominin 2018 yılında ise % 2,9 oranında büyüyeceğini tahmin etmektedir.

Gelişmiş ülke ekonomilerinin bu yıl % 1,9 oranında büyüyeceğini tahmin eden Dünya Bankası, gelişmekte olan ülke ekonomilerinin ise % 4,1 oranında büyüyeceklerini öngörmektedir. Dünya Bankası, dünya ticaret hacmiyle ilgili olarak ise bu yıl % 4 oranında artış öngörürken, 2018 yılında ise % 3,8 oranında büyüme tahmin etmektedir.

Diğer yandan, OECD ise bu yılki küresel ekonomi büyüme tahminini % 3,3'ten % 3,5'e çıkarmıştır.

IMF de 7-8 Temmuz tarihinde Almanya'nın Hamburg kentinde düzenlenen G-20 Liderler Zirvesi öncesinde “Küresel Beklentiler ve Politika Zorlukları” adlı rapor yayınlayarak G-20 ülkelerine “geleceği görmeyen” ulusal politikalar peşinde koşarak dünya ekonomisini riske atmamaları çağrısında bulunmaktadır.

Aynı raporda küresel büyümenin ivmesini korumasına karşın korumacı politikalar, uluslararası işbirliğini bozan girişimler ve artan finansal kırılganlıkların dünya ekonomisi için ciddi risk oluşturduğu vurgulanmaktadır.

Asya'nın en büyük ekonomisi Çin'de ise özel sektörün yüksek borçları nedeniyle risklerin arttığı belirtilirken, konut fiyatları ile kredi hacminde yaşanan hızlı artışın ise finansal piyasalarda kırılganlığı artırdığı değerlendirilmektedir.

Dünya Bankası tahminlerine göre Çin ekonomisinin bu yıl % 6,5 oranında büyüyeceği öngörülürken, 2018 yılında ise % 6,3 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir. Uzmanlara göre, Çin'in ekonomik büyümesini yükselen krediler ve mali genişleme sayesinde devam ettirmesi, finansal kırılganlıkları daha da kötüleştirmektedir. Çin'de mevcut büyüme oranlarını destekleyen politikaların uzun vadede sürdürülebilir olmadığı değerlendirilmektedir.

2017 yılının ilk çeyrek döneminde yıllık bazda % 1,2 büyüyen Japon ekonomisinin, yıl genelinde ise en fazla % 1,6 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Dünyanın üçüncü büyük ekonomisi olan Japonya'da AB ile 4 yıldır sürdürülen Serbest Ticaret Anlaşması görüşmelerinde sona gelindiği belirtilirken, yapılacak anlaşma ile hassas sektörlerin gözetilmesi koşuluyla ürünlerin %95'inde gümrük vergilerinin karşılıklı olarak kaldırılması hedeflenmektedir. Uzmanlar, küresel serbest ticaretin ciddi risklerle karşı karşıya olduğu bu dönemde bu anlaşmanın küresel serbest ticaret adına çok önemli bir rol oynamasının ve yeni bir ivme getirmesinin beklendiğini ifade etmektedir.

Petrol fiyatlarıyla ilgili olarak, petrol üreticisi ülkelerin üretimlerini kısma kararlarını 2018'in ilk çeyreğine kadar uzatmaları fiyatlar üzerinde ciddi bir etki yapmamıştır. Petrol fiyatları küresel talepteki düşüş ve küresel arz fazlası nedeniyle, Haziran ayının son haftası dahil olmak üzere, düşüş eğilimindedir. Uluslararası Enerji Ajansı'nın önümüzdeki dönemde arz fazlasının artacağı yönündeki tahminleri de düşüşü hızlandırmaktadır. 30 Haziran itibarıyla Brent türü petrolün varil fiyatı Mayıs ayına göre % 5 oranında düşüşle 43 dolar seviyesinde seyretmektedir.

I.2. ABD Ekonomisi

Dünyanın en büyük ekonomisi olan ABD, ekonomik büyüme anlamında 2016 yılının son çeyrek döneminde % 2,1 oranında büyürken, 2017 yılının ilk çeyrek döneminde büyüme oranı % 1,4'e gerilemiştir.

Dünya Bankasının son raporundaki güncel tahminlerine göre ise ABD ekonomisinin 2017 yılında % 2,1, 2018 yılında ise % 2,2 oranında büyümesi beklenmektedir.

IMF ise ABD ekonomisine ilişkin tahminlerinde indirime giderek 2017 ve 2018 yıllarına ilişkin büyüme öngörüsünü % 2,1 olarak öngörmektedir. IMF'ye göre ABD'de izlenecek ekonomi politikalarına yönelik belirsizliklerin son dönemde arttığı gözlemlenmektedir.

Öte yandan, işgücü piyasasına ilişkin verilerde olumlu seyir devam etmektedir. ABD genelinde Ocak ayında %4,8 olan işsizlik seviyesi, Nisan ayında % 4,4 seviyesine inmiş, Mayıs ayında % 4,3 olarak kaydedilmiş, Haziran ayında ise tekrar % 4,4'e çıkmıştır.

Diğer yandan ülke genelinde perakende satışlar 2016 yılı Ocak-Mayıs döneminde geçen yıla göre % 4,1 oranında artarken, aynı dönemde hazır giyim ve aksesuarları perakende satışlarında % 0,1 oranında düşüş kaydedilmiştir.

ABD’de ABD Merkez Bankası (Fed), Haziran ayı para politikası toplantısında piyasa beklentileri doğrultusunda politika faiz oranını 25 baz puan artırarak %1-1,25 bandına çıkarmıştır. Yılın geri kalanı için bir faiz artırımını daha öngören Fed yetkilileri, 2018 için de üç faiz artırımını öngörmeye devam etmektedir.

I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi

Avrupa Birliği’nde ekonomik toparlanma bu dönemde de devam etmiş bulunmaktadır. Euro Bölgesi ekonomisi yılın ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 1,9 oranında büyürken, AB-28 ekonomisi ise aynı dönemde % 2,1 oranında büyüme göstermiştir. Diğer yandan, imalat öncü (PMI) verileri Haziran ayında son 6 yılın en olumlu performansını sergilemiştir.

Bu dönemde Avrupa Birliği’nin ana gündem konusu İngiltere’nin Brexit kararı ve sonrası olmaya devam etmektedir. İngiltere Başbakanı May’in Brexit sürecinde izleyecekleri rotaya dair güçlü bir güvenoyu alma umuduyla yola çıktığı erken seçimler beklenmedik bir şekilde sonuçlanmıştır. Theresa May’in partisinin parlamentoda koltuk kaybederek çoğunluğu sağlayacak sayıya ulaşamamasının ardından Brexit’e dair belirsizlikler artmıştır.

Bilindiği gibi İngiltere, geçen sene Haziran ayında yapılan referandumla AB’den ayrılma kararı almış, 29 Mart’ta da Lizbon Anlaşması’nın 50. maddesini işleterek ayrılık sürecini resmen başlatmıştı. AB ise 29 Nisan’da yaptığı özel zirveyle müzakerelerdeki ilkelerini belirlemişti. Müzakerelerde bir sonraki tur 17 Temmuz’da Brüksel’dedir. AB, iki yıl sürmesi beklenen müzakerelerde ilerleme kaydedilmeden herhangi bir ticaret anlaşması görüşmesine karşıyken, İngiltere ikisinin aynı anda yürütülmesini istemektedir.

Öte yandan, son dönemde AB’de ekonomik aktivitede gözlenen toparlanmanın işgücü piyasalarına da yansıdığı görülmektedir. Son 1,5 yıllık dönemde işsiz sayısının ciddi oranda azaldığı Euro Bölgesinde işsizlik oranı Mayıs ayında %9,3 ile son 8 yılın en düşük seviyesine gerilemiştir. AB-28 Bölgesinde ise işsizlik oranı % 7,8 ile son 8,5 yılın en düşük seviyesini görmüştür.

Güncel verilere göre en yüksek işsizlik oranının olduğu Yunanistan’da bu oran % 22,5’e gerilerken, son 1,5 yılda işsizliğin düştüğü İspanya’da bu oran % 17,7 düzeyindedir. Eurostat verilerine göre işsizliğin en düşük olduğu ülkeler % 3 ile Çekya, % 3,9 ile Almanya ve % 4,1 ile Malta’dır.

AB genelinde perakende satışlar Nisan ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 3,1 oranında artarken, Mayıs ayında ise % 2,6 oranında artmıştır. Perakende satışlar Euro Bölgesinde ise Nisan ayında % 2,6 oranında artarken, Mayıs ayında da % 2,6 oranında artmıştır.

Başlıca pazarlarımızdan Almanya’da perakende satışlar Nisan ayındaki % 2,6 oranındaki artışın ardından Mayıs ayında % 2,3 oranında artarken, İngiltere’de ise Nisan ayındaki % 4,6 oranındaki artışın ardından Mayıs’ta % 1 oranında yükselmiştir. Perakende satışlar Fransa’da Nisan ayında % 3,3 oranında artarken Mayıs ayında % 4,2 oranında artmıştır. Perakende satışlar İspanya’da ise Nisan ayındaki % 1,8 oranındaki artışın ardından Şubat ayında % 2,9 oranında artış göstermiştir.

Bu arada Almanya Dışişleri Bakanı Sigmar Gabriel, G-20 zirvesi öncesinde ABD’nin Avrupa ile bir ticaret savaşı başlatmasından kaygılandığı yönünde açıklama yapmıştır.

AB’nin sanayi lokomotifi olan Almanya’da sanayi üretiminin üst üste 5. ayda da artış gösterdiği, Nisan ayında % 0,7 oranında artan sanayi üretiminin Mayıs ayında ise % 1,2 arttığı belirtilmektedir.

Diğer yandan, AB Komisyonu Brexit Başmüzakerecisi Michel Barnier, Brexit müzakereleriyle ilgili olarak İngiltere’nin 2019 yılı Mart ayı sonunda AB için 3. Ülke konumuna geleceğini hatırlatarak işletmeler ve istihdam ilgili belirsizlikler olduğunu kaydetmiş ve ortak pazardan çıkıştan sonra yapılacak gümrük birliği anlaşması ile sürtünmesiz ve sıfır sorunlu ticaretin mümkün olmayacağını belirtmiştir.

İngiltere’de perakende satışların Mayıs ayında aylık bazda % 1,2 oranda daralırken yıllık bazda ise % 1 arttığı kaydedilmektedir.

Öte yandan, elektronik ödeme platformu Visa tarafından Haziran ayının ortasında yapılan açıklamada, İngiltere’de tüketici harcamalarının bu yılın Mayıs ayında, son 4 yıldır ilk kez düşüş gösterdiği kaydedilmiştir. Açıklamada, İngiltere’de hane halkı harcamalarının Mayıs ayında % 0,8 oranında daraldığı belirtilmektedir.

Özetle, AB ekonomilerinin 2017 yılının ikinci yarısında da toparlanma sürecine devam etmesi ve bununla paralel ekonomideki genel ılımlı olumlu havanın devam etmesi beklenmektedir.

I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler

I.4.1. BDT Ülkeleri’nde Gelişmeler

Rusya Pazarındaki Gelişmeler

2016 yılında % 0,6 oranında daraldığı tahmin edilen Rusya ekonomisinin 2017 yılı genelinde % 1,1 oranında büyüyeceği, 2018 yılında ise % 1,2 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Rusya genelinde perakende satışlar geçen yılın aynı dönemine göre Mart ayında % 0,2 oranında gerilerken, Nisan ayında % 0,1 oranında artmış, Mayıs ayında ise % 0,7 oranında artmıştır.

Öte yandan, ülkede işsizlik oranının ise Mayıs ayında bir önceki aya göre % 0,1 oranında azalarak % 5,2 seviyesine gerilediği belirtilmektedir.

Rusya genelinde geçerli asgari ücretin 1 Temmuz 2017 tarihi itibarıyla 7500 rubleden 7800 rubleye çıkarıldığı haber verilmektedir.

Haziran ayında Avrupa Birliği Ukrayna'yı istikrarsızlaştırdığı gerekçesiyle Rusya'ya uygulanan yaptırımları 6 ay süresince uzatma kararı almıştır. Söz konusu yaptırımlar Rusya ekonomisini olumsuz etkilemektedir. Uzmanlar, Rusya'da krizin en dip noktasının artık geride kaldığını, ancak tam anlamıyla resesyondan çıkabilmesi için ülkenin önünde daha uzun bir yol olduğunu belirtmektedir. Rus rublesindeki serbest dalgalı kur politikası sayesinde rezervlerin bu krizde hızla erimedigi belirtilerek, yetkililerin petroldeki düşüşün uzun süreceğini bu defa kabullendiği, bu sayede makro düzeyde ihtiyati düzenlemelerin daha gerçekçi yapılabildiği kaydedilmektedir.

Bu arada bazı uzmanlara göre Rusya'da ekonomi tamamen toparlansa ve gelirler artsa bile halk krizi hiçbir zaman unutmayacak ve tüketim eski güzel günlerine dönmeyecektir.

2016 yılının sonunda 1\$ = 60 ruble düzeylerinde seyreden rublenin değeri, 2017 yılının Haziran ayı sonunda yine 1\$ = 60 ruble düzeylerinde seyretilmektedir.

Bu arada, sektörümüzün önemli pazarları arasında yer alan Rusya ile ilişkilerin düzeltilmesi noktasında atılan adımlar geleceğe yönelik olumlu beklentiler doğururken, ilişkilerdeki düzelmelerin ihracata yansiyabilmesi için Rus ekonomisinde de olumlu gelişmeler gerekmektedir. Bu çerçevede Rusya hazır giyim pazarının kısa zamanda kriz öncesi rakamlarına ulaşması zor görünmektedir. Ekonomik durumun genel olarak istikrara kavuşmasına karşın, ekonomik istikrarın tüketicilerin gelir düzeyine yansması, dolayısıyla talebin artmasının zaman alacağı ifade edilmektedir.

Diğer yandan, Türkiye ile karşılıklı pasaportsuz seyahat kolaylığının başladığı Ukrayna ile ülkemiz arasında turistik ilişkilerin yanı sıra karşılıklı ekonomik ve ticari ilişkilerin de gelişmesi beklenmektedir.

Avrasya bölgesinin ekonomilerinden Azerbaycan'da geçmiş dönemlere göre daha düşük seyreden petrol fiyatlarının ekonomiyi olumsuz etkilediği ve hanehalkı tüketiminin de olumsuz etkilendiği belirtilmektedir.

I.4.2. Orta Doğu Ekonomileri

5 yılı aşkın süredir Suriye’de devam eden iç karışıklıklar ve Irak’ta yaşanan çatışmalar bölgedeki gerginlikleri tırmandırmakta olup ekonomiyi olumsuz etkilerken, Ortadoğu Bölgesi yeni gerginliklere sahne olmaktadır.

Haziran ayının ilk günlerinde Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve Mısır, Katar ile diplomatik ilişkilerini kestiklerini açıklamıştır. İzleyen günlerde, başka ülkeler de bu gruba dahil olmuştur. Körfez ülkeleri Katar’a siyasi yaptırımların yanı sıra ekonomik yaptırımlar ile hava-deniz ablukası da uygulamaktadır. Taraflar arasındaki gerginliği artarak devam etmesinden ve Türkiye başta olmak üzere diğer ülkeleri de etkilemesinden endişe edilmektedir. Nitekim Katar krizinin bu ülkeye ihracat yapan Ürdün’ü olumsuz etkilediği belirtilmektedir.

Bölgenin önemli ülkelerinden Suudi Arabistan’da azalan petrol gelirleri doğrultusunda hükümetin harcamalarını kısması nedeniyle ekonomi yavaşlamıştır. Suudi Arabistan’da 2015 yılında % 4 oranında büyüyen ekonominin 2016 yılında düşen petrol fiyatları nedeniyle ancak % 1,2 – 1,4 aralığında büyüdüğü tahmin edilmektedir. Büyüyen bütçe açığıyla mücadele eden Suudi Arabistan Hükümeti 2016 yılı boyunca kamu harcamalarını kısım tasarrufa gitmeye çalışırken, IMF verilerine göre ülke ekonomisinin 2017 yılında % 0,4 – 0,5 aralığında büyümesi beklenmektedir.

Son dönemde genel ve sektörel ihracatın hızla arttığı Irak’ta Mayıs ve Haziran aylarında son dönemlerin en yüksek miktarda ham petrol ihracatı yapıldığı ve petrolden gelen gelirlerin arttıkça tüketimin de artmasının beklediği belirtilmektedir. Sadece Haziran ayında petrol ihracatından 4 milyar dolar gelir elde edildiği kaydedilmektedir.

Ortadoğu’daki önemli pazarlarımızdan ve 2016 yılında ciddi ihracat artışı gerçekleşen İran’da 2015 yılında daralan ve 2016 yılında güçlü büyüyen ekonominin bu yıl ortalama % 4 – % 5 bandında büyümesi öngörülmektedir.

Diğer yandan, başkent Tahran’da TİM öncülüğünde ve İHKİB işbirliğinde Türk hazırgiyimcilerin de yer aldığı Türk Ticaret Merkezi (TTM) 9 Temmuz 2017 tarihinde Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi tarafından açılmıştır. Ayrıca ekonomi bakanı Nihat Zeybekçi’nin İran’daki temaslarında 30 milyar dolar olarak öngörülen ticaret hacmi hedefinin iki ülkenin potansiyeli kapsamında 50 milyar dolar olarak revize edilmesi kararlaştırılmıştır. Görüşmelerde bu yılın Ekim ayına kadar ulaştırma, gümrük, bankacılık alanlarındaki bütün engellerin kaldırılmasına yönelik teknik çalışmaların başlatılmasında mutabık kalınmıştır.

İran üzerinde yaptırımların kısmen kalkmasıyla Avrupalı firma ve girişimcilerin İran’da adeta cirit attığı ve yeni ticaret anlaşmaları imzalandığı belirtilmektedir. 20 Haziran tarihinde İtalya’nın en büyük petrol şirketi “Eni” firması ile İranlılar arasında anlaşma imzalanırken, Temmuz ayının başına Fransız petrol şirketi Total ile İran arasında başka bir anlaşma daha imzalandığı duyurulmuştur.

Diğer yandan, 2000 yılında İran'dan çekilen Alman otomotiv markası Volkswagen'in İran'a yönelik yaptırımların kısmen kaldırılmasıyla ülkeye geri dönme kararı aldığı ve araç satışlarının önümüzdeki ay başlayacağı belirtilmektedir.

I.5. Türkiye Ekonomisi

Türkiye ekonomisi 2017 yılının ilk çeyreğinde %5 ile beklentilerin oldukça üzerinde büyüme kaydetmiştir. Bu durum piyasalarda 2017 yılının tamamına ilişkin iyimser büyüme beklentilerini desteklemiştir. Bu dönemde GSYH dolar bazında 840 milyar dolar olurken, kişi başına düşen milli gelir ise 10.600 dolar olarak kaydedilmiştir.

Yılın ilk çeyrek döneminde tüketim harcamaları büyümenin lokomotifi olmaya devam etmiştir. Özel tüketim ve kamu harcamaları ilk çeyrekte yıllık bazda sırasıyla %5,1 ve %9,4 oranında artmıştır. Tüketim harcamalarının alt kırılımı incelendiğinde, dayanıksız mallar ve hizmet sektörüne yönelik harcamalardaki artışın öne çıktığı görülmektedir.

Yılın 1. çeyrek döneminde yatırım harcamalarındaki toparlanma da büyümenin beklentileri aşmasında rol oynamıştır. Yatırım harcamalarının alt kalemleri incelendiğinde, yılın ilk çeyreğinde inşaat yatırımlarının yıllık bazda %10 oranında arttığı görülmektedir.

Yılın ilk çeyreğinde elde edilen büyüme oranı, son dönemde alınan ekonomik tedbirlerin ve teşvik paketlerinin büyük ölçüde işe yaradığını göstermektedir.

Bu arada 2016 yılı Şubat ayında % 12,6 seviyesinde hesaplanan işsizlik oranı, Mart ayında ise %11,7'e gerilemesine karşın yüksek seviyesini korumuştur.

Sanayinin ve reel ekonominin göstergelerinden takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi endeksi Mart ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,8 oranında artarken, Nisan ayında ise % 6,7 oranında artış göstermiştir. Sanayi üretim endeksi Mayıs ayında ise beklentilerin altında kalarak geçen aya göre % 1,5 azalmış, geçen yılın aynı dönemine göre % 3,5 artış göstermiştir.

Merkez Bankası tarafından yayınlanan Sanayi Kapasite Kullanım verilerine göre ise Mayıs ayında geçen yıla göre 1,1 puan artışla % 78,8 oranında gerçekleşen imalat sanayi kapasite kullanım oranı Haziran ayında ise 1 puan artışla % 79'a yükselmiştir.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre genel ihracat 2017 yılının Ocak-Haziran döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 8,2 oranında artış göstererek 76,4 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

Öte yandan Dünya Bankası Türkiye ekonomisine ilişkin büyüme tahminini yukarı yönlü revize ederek, 2017 yılı için % 3,5'e, 2018 yılı içinse % 3,9'a yükseltmiştir.

Öte yandan, OECD tarafından yapılan son tahminlerde Türkiye ekonomisinin 2017 yılında % 3,4, 2018 yılında ise % 3,5 oranında büyüyeceği öngörülmektedir. OECD, son dönemde alınan ekonomik tedbirlerin ve teşviklerin tüketimi ve yatırımları desteklediğini belirtmektedir.

Döviz kurlarıyla ilgili olarak 2017 yılının Haziran ayı başında 1 dolar = 3,53 TL ve 1 euro = 3,96 TL ve Euro / dolar paritesi 1,12 seviyesindeyken, ay sonunda 1 dolar = 3,52 TL ve 1 euro = 4,01 TL ve Euro / dolar paritesi 1,14 seviyesine gelmiştir. Döviz kurlarında kısa dönemli iniş çıkışlar ihracatçılar için olumsuz olurken, Euro / dolar paritesinin euro lehinde gelişmesi ihracat için avantaj teşkil etmektedir. Diğer yandan, sektörel ihracat bazında önemli ihracat pazarlarında sorunların devam ettiği bir ortamda euro / dolar paritesindeki olumlu değişikliğin ihracat performansı üzerindeki etkisi sınırlı kalmaktadır.

ABD'de yeni yönetimin izleyebileceği korumacı politikalara ek olarak Avrupa'da Brexit'in ardından güçlenen Birlik karşıtı eğilimler ile Orta Doğu'da artan jeopolitik riskler küresel ekonomiyi baskı altında bırakabilecek diğer unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye ekonomisinde yılın 2. yarısında da küresel riskler yanında kendine özgü kırılmalıkların etkisiyle dalgalı bir görünümün hâkim olması beklenmektedir.

Önümüzdeki dönemde ülkemizin etrafındaki jeopolitik sorunlar, zayıflayan küresel büyüme, artan mülteci akımı, terör ve siyasi risklerin Türkiye ekonomisi için risk oluşturacağı ancak hazır giyim sektörü özelinde risklerin daha çok AB ekonomisindeki gelişmelere ve talep ile bunu etkileyebilecek AB ile siyasi ilişkilere bağlı olacağı öngörülmektedir.

Yılın geri kalan kısmında da özellikle tüketim harcamalarının güçlü bir görünüm sergilemeye devam etmesiyle birlikte Türkiye ekonomisinin daha önce öngörülenden daha yüksek bir performans ile 2017 yılını tamamlamasının mümkün olabileceği görülmektedir. Bu çerçevede Türkiye ekonomisinin 2017 yılını ortalama % 4 büyüme ile kapatması öngörülmektedir.

Sektörel ihracat anlamında ise hazır giyim sektörü performansının 2017 yılının ikinci yarısında yılın ilk yarısına göre daha olumlu gerçekleşmesi ve başlıca pazarlarımıza yönelik ihracatta artış kaydedilmesi beklenmektedir.

II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ

II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %5,8 Azaldı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2017 Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den 8,2 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2016 Ocak-Haziran dönemine göre ihracatta, dolar bazında %5,8 oranında düşüş yaşanmıştır.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü, 2017 yılının ilk altı ayında %10,7'lik payı ile otomotiv endüstrisinin ardından en fazla ihracat gerçekleştiren ikinci sektör konumundadır.

2017 Ocak-Haziran döneminde genel ihracat performansı içerisinde, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının payını 2016 Ocak-Haziran dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

Genel İhracat Performansı İçinde Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Payı			
<i>Birim: 1000 \$</i>			
	2016 Ocak - Haziran	2017 Ocak - Haziran	2016/17 Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	70.572.220	76.382.537	8,2
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	8.711.291	8.205.761	-5,8
Haz. ve Konf. İhracatının Payı %	12,3	10,7	
Sanayi İhracatı	53.759.442	59.251.759	10,2
Haz. ve Konf. İhracatının Sanayi Ürünleri İhracatındaki Payı %	16,2	13,8	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2017 Ocak-Haziran döneminde Türkiye genel ihracatı %8,2 oranında artarak 76,4 milyar dolar olmuştur. Sanayi ihracatı ise %10,2 oranında artışla 59,3 milyar dolara yükselmiştir. Bu çerçevede, 2017 Ocak-Haziran döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon sektöründe yaşanan %5,8 düşüş oranı ile hem genel ihracattan hem de sanayi ihracatından daha düşük bir ihracat performansı gösterdiği anlaşılmaktadır.

2017 Ocak-Haziran döneminde, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının Türkiye genel ihracatındaki payı %12,3'ten %10,7'ye, sanayi ihracatındaki payı ise %16,2'den %13,8'e gerilemiştir.

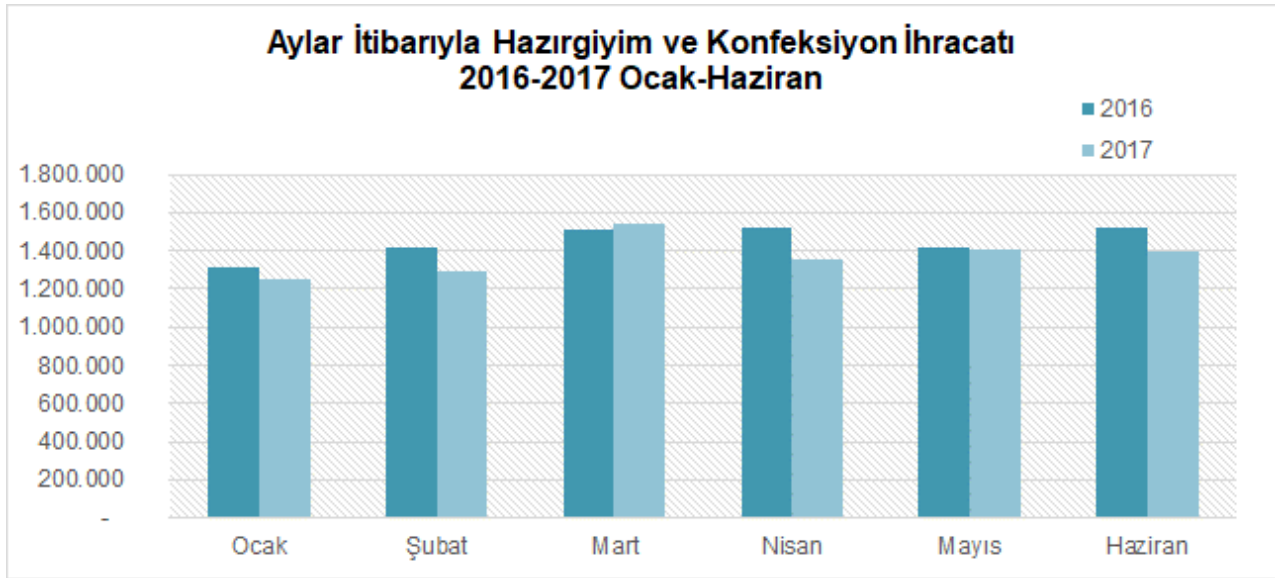
Diğer taraftan, 2017 ilk altı aylık dönemine ilişkin istatistikler çerçevesinde, genel ihracat içerisinde tekstil sanayii ile birlikte hazır giyim ve konfeksiyon sektörü toplam 12,2 milyar dolar (8,2 milyar dolar + 4 milyar dolar = 12,2 milyar dolar) ile 14,4 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilen otomotiv sektörünün ardından ikinci sırada yer almaktadır. Kimyevi maddeler ve mamulleri sektörü ise 7,9 milyar dolar ihracat ile üçüncü sırada yer almaktadır.

II.2 Aylar İtibarıyla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri

2016 yılında aylık bazda, bir ay hariç devamlı yükseliş görülen hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 2017 yılının ilk altı ayı incelendiğinde artış eğiliminin düşüşe geçtiği görülmektedir. 2017 Ocak ayında ihracatın %4,9 oranında, Şubat ayında ise %9,1 düştüğü görülürken Mart ayında ise %1,8 oranında artış yaşanmıştır. Nisan ayında ise artış yerini %11,8'lik bir düşüşe bırakmış, Mayıs ayında düşüş eğilimi azalarak %0,9 olarak kaydedilmiştir. Haziran ayında düşüş eğilimi devam ederek %8,6 oranına ulaşmıştır.

2017 yılının ilk altı ayı için hesaplanan aylık ortalama ihracat değeri 1.371 milyar dolardır ve bu değer 2016 yılının ilk altı ayı için çıkarılan aylık ortalama değer (1.451 milyar dolar) altındadır.

Aylar İtibarıyla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri			
2016 ve 2017 Ocak-Haziran			
<i>Birim: 1000 \$</i>			
			2016/17
Aylar	2016	2017	Değişim %
Ocak	1.317.727	1.253.007	-4,9
Şubat	1.417.244	1.288.928	-9,1
Mart	1.509.702	1.537.523	1,8
Nisan	1.522.649	1.352.877	-11,1
Mayıs	1.417.800	1.405.044	-0,9
Haziran	1.526.216	1.394.579	-8,6

II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı

Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının bölgeler bazında dağılımı konusunda İhracatçı Birlikleri kayıt rakamları gösterge niteliğindedir. Bölgeler ve Birlikler bazında bakıldığında, 2017 Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den yapılan toplam 8,2 milyar dolarlık ihracatın %73,6'lık kısmı, İstanbul'dan gerçekleştirilmiştir. Bursa'dan yapılan ihracatın %4,3'lük payı da dikkate alındığında, %77,9'luk pay ile Marmara Bölgesi'nden yapılan ihracat, Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının yaklaşık dörtte üçünden fazlasına karşılık gelmektedir.

Diğer yandan, İzmir'den yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının %7 pay ve Denizli'den yapılan ihracatın %6,2 payı birlikte değerlendirildiğinde, Ege Bölgesi'nin Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %13,2 düzeyindedir.

Akdeniz Bölgesi'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı toplam %2,2, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin payı %2,4 ve Doğu Anadolu Bölgesi'nin payı %1,5'tir.

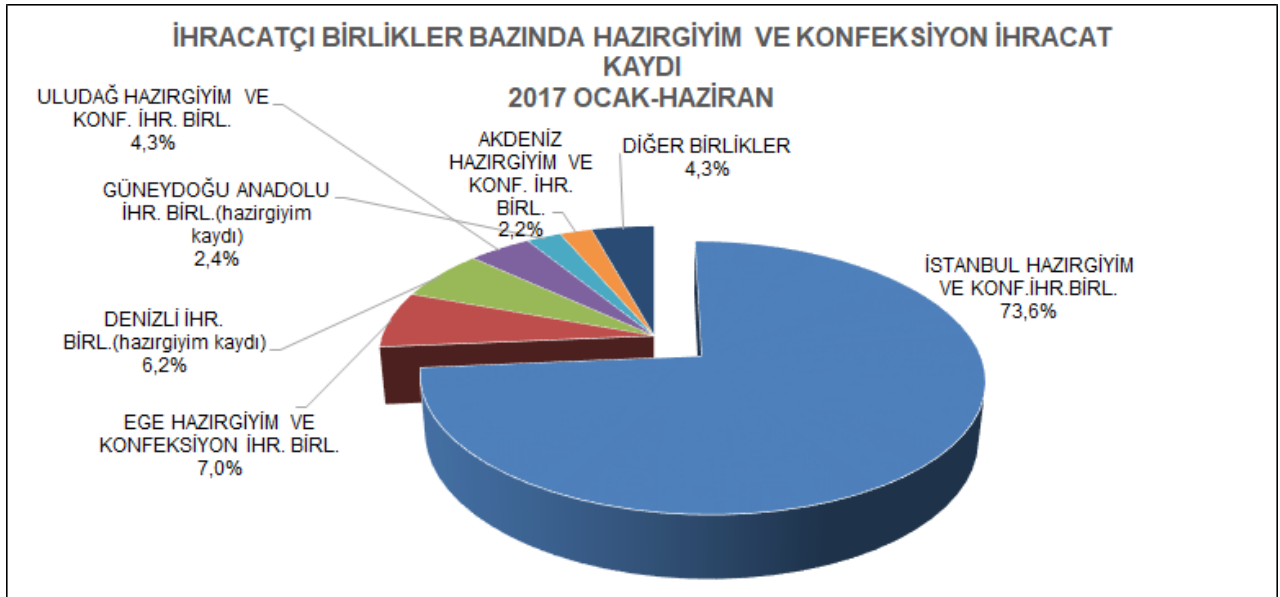
2017 Ocak-Haziran döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının İhracatçı Birlikleri bazında dağılımı, izleyen tablo ve grafikte verilmektedir.

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)

	HAZİRAN			1 OCAK - 30 HAZİRAN			
	2016	2017	DEĞİŞİM (%)	2016	2017	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	1.142.240	1.027.514	-10,0	6.393.376	6.042.185	-5,5	73,6
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	106.363	107.589	1,2	613.247	572.027	-6,7	7,0
DENİZLİ İHR. BİRL.(hazirgiyim kaydı)	94.361	95.141	0,8	524.715	510.600	-2,7	6,2
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	61.554	58.736	-4,6	351.544	354.861	0,9	4,3
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL.(hazirgiyim kaydı)	34.736	25.220	-27,4	257.870	194.778	-24,5	2,4
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	34.883	29.771	-14,7	269.839	180.402	-33,1	2,2
İSTANBUL MADEN VE METALLER İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	18.325	17.619	-3,9	114.284	147.819	29,3	1,8
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	18.647	20.175	8,2	109.592	126.864	15,8	1,5
İSTANBUL İHR. BİRL.(hazirgiyim kaydı)	2.682	4.060	51,4	17.992	32.008	77,9	0,4
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	8.800	4.935	-43,9	43.133	26.848	-37,8	0,3
DİĞER BİRLİKLER	3.625	3.820	5,4	15.700	17.369	10,6	0,2
TOPLAM	1.526.216	1.394.579	-8,6	8.711.291	8.205.761	-5,8	100,0

Veriler 1 Temmuz 2017 tarihinde TİM tarafından yayınlanan ihracat kayıt rakamlarından çekilmiştir.

III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT

III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı

2017 Ocak-Haziran döneminde başlıca ülke grupları itibarıyla Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının dağılımı ve payları, değişim oranları ile birlikte aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Ülke Grupları İtibarıyla Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı				
Ülke Grupları	2016 Ocak-Haziran 1000 \$	2017 Ocak-Haziran 1000 \$	2016/17 Değişim %	2017 Pay %
AB Ülkeleri (28) Toplamı	6.162.341	5.777.841	-6,2	70,4
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (S. Arabistan, İsrail, Kuveyt vb)	1.052.706	1.018.929	-3,2	12,4
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed. Ukrayna, Sırbistan vb)	370.827	363.141	-2,1	4,4
Afrika Ülkeleri Toplamı (Mısır, Cezayir, Güney Afr. Cum.vb)	368.572	307.722	-16,5	3,8
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	303.702	306.606	1,0	3,7
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan vb)	182.803	173.853	-4,9	2,1
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Japonya, ÇHC, Hong Kong, Hindistan vb)	121.973	126.265	3,5	1,5
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	106.370	92.047	-13,5	1,1
Serbest Bölgeler Toplamı	41.972	39.313	-6,3	0,5
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı	8.711.291	8.205.761	-5,8	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler

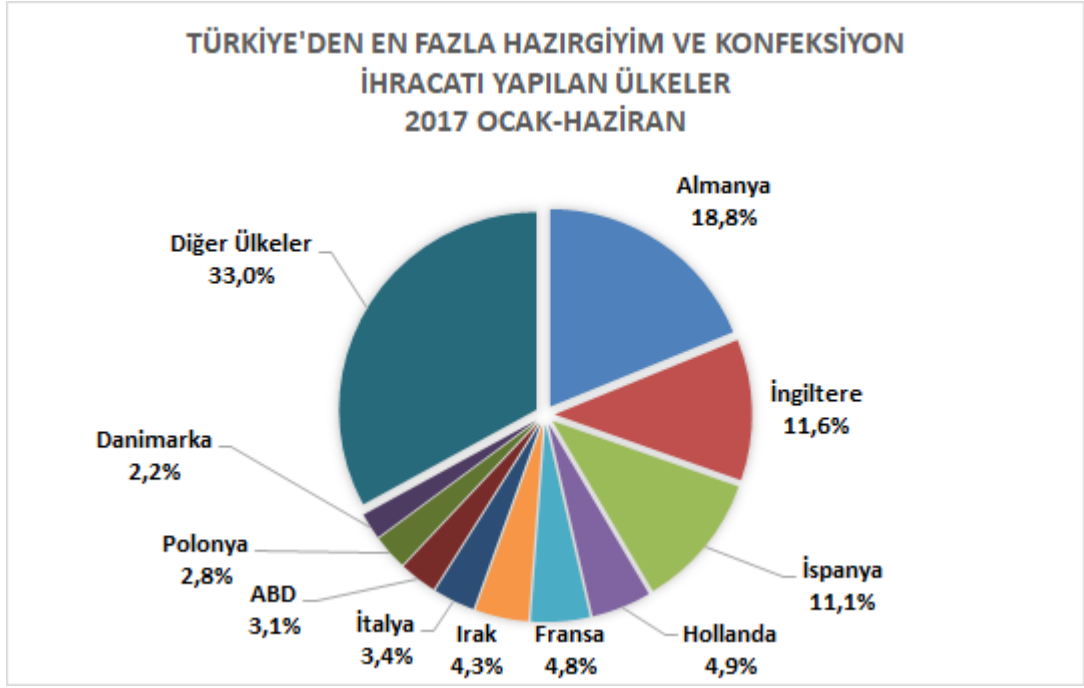
2017 yılının ilk altı ayı sonunda Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen ülkeler Almanya, İngiltere ve İspanya olarak sıralanmıştır. Yılın ilk altı ayında Almanya'ya %2,8 oranında düşüşle 1,5 milyar dolarlık ihracat yapılırken, İngiltere'ye %9,3 düşüşle 948,6 milyon

dolarlık ve İspanya'ya %3,8'lik artışla 911,8 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Bu üç ülkeyi dördüncü sırada 401,6 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Hollanda ve beşinci sırada 393,2 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Fransa takip etmektedir. Sırasıyla Irak, İtalya, ABD, Polonya ve Danimarka Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında diğer önde gelen pazarlardır.

2017 yılının Ocak-Haziran döneminde en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ilk on ülkeye toplam 5,5 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Bu on ülkenin 8,2 milyar dolarlık sektörel ihracat içinde payı %67 olarak hesaplanmaktadır.

En Fazla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı Yapılan Ülkeler					
2016 - 2017 Ocak - Haziran					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Ülkeler	2016	Toplam	2017	Toplam	2016/17
	Ocak - Haziran	Konf.'da	Ocak - Haziran	Konf.'da	
		Pay %		Pay %	Değişim %
Almanya	1.589.675	18,2	1.545.750	18,8	-2,8
İngiltere	1.045.721	12,0	948.614	11,6	-9,3
İspanya	878.441	10,1	911.780	11,1	3,8
Hollanda	395.182	4,5	401.641	4,9	1,6
Fransa	440.368	5,1	393.175	4,8	-10,7
Irak	281.419	3,2	356.227	4,3	26,6
İtalya	335.677	3,9	280.715	3,4	-16,4
ABD	250.731	2,9	251.944	3,1	0,5
Polonya	396.363	4,5	233.683	2,8	-41,0
Danimarka	207.776	2,4	177.629	2,2	-14,5
İlk 10 Ülke Toplamı	5.821.353	66,8	5.501.159	67,0	-5,5
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	8.711.291	100,0	8.205.761	100,0	-5,8
İlk 10 Ülkenin Payı %	67		67		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

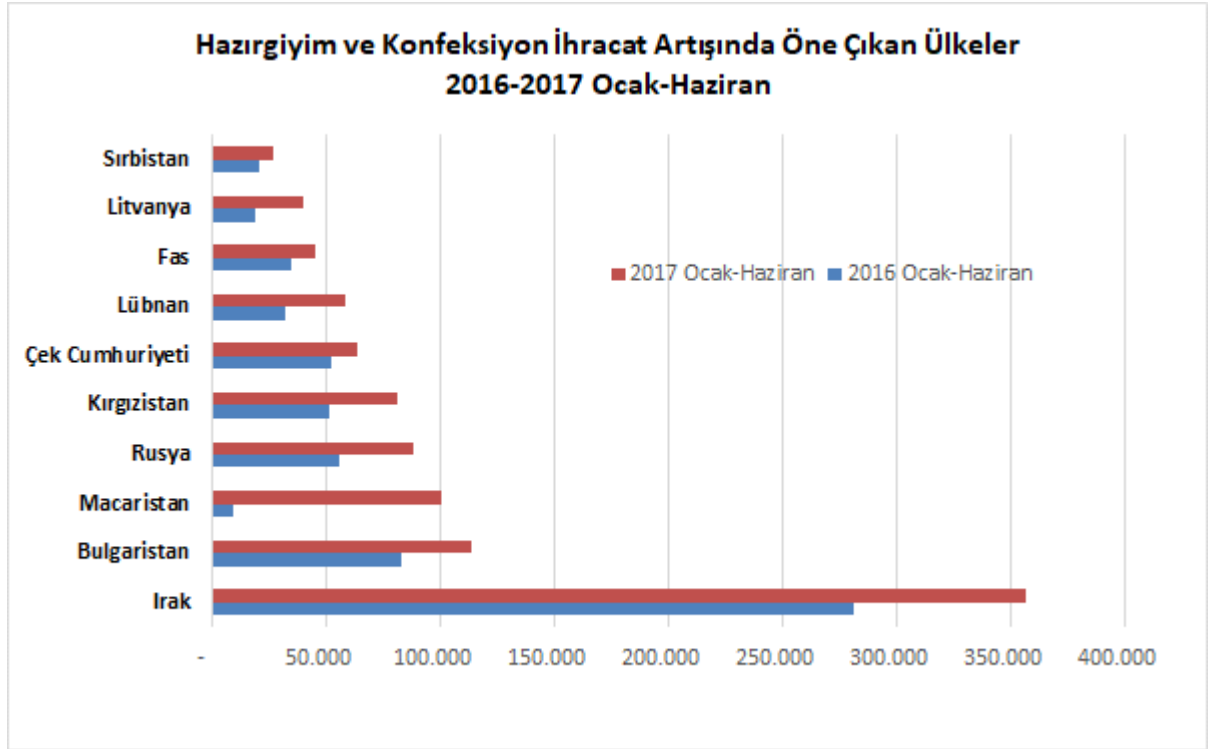
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler

2017 yılının ilk altı ayında 2016 yılının aynı dönemine kıyasla ihracatı yüksek oranlı artan ve dolar değeri de yüksek, ihracat artışında öne çıkan ülkelerin başında %27'lik artış ile Orta Doğu ülkesi Irak gelmektedir. Bu ülkeye ihracat 356,2 milyon dolara yükselmiştir. AB ülkesi olan Bulgaristan %37'lik artış ve 113,2 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci sırada yer alırken, bir başka AB üyesi olan Macaristan %1047'lik artış ve 100,5 milyon dolar ihracat değeri ile üçüncü sırada gelmektedir.

Diğer yandan, AB üyesi Litvanya'ya yapılan ihracatta %117'lik artış dikkat çekicidir. Ayrıca bir Orta Doğu ülkesi olan Lübnan'a yönelik ihracatta %82'lik artış da göze çarpmaktadır. İhracat artışında öne çıkan diğer ülkeler ise Rusya, Kırgızistan, Çek Cumhuriyeti, Fas ve Sırbistan olmuştur.

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Artışında Öne Çıkan Ülkeler										
2015 - 2016 - 2017 Ocak - Haziran										
Birim: 1000 \$										
Ülkeler	1 - 30 Haziran					1 Ocak - 30 Haziran				
	2015	2016	2015/16 Değişim %	2017	2016/17 Değişim %	2015	2016	2015/16 Değişim %	2017	2016/17 Değişim %
Irak	68.032	48.286	- 29	35.665	-26	376.702	281.419	- 25	356.227	27
Bulgaristan	6.231	34.429	453	17.384	-50	35.158	82.552	135	113.238	37
Macaristan	4.062	946	- 77	21.095	2130	24.740	8.762	- 65	100.537	1.047
Rusya	18.814	9.978	- 47	14.012	40	107.655	55.306	- 49	87.530	58
Kırgızistan	6.458	11.111	72	10.879	-2	43.960	50.900	16	81.147	59
Çek Cumhuriyeti	8.046	10.945	36	12.834	17	42.275	51.699	22	63.207	22
Lübnan	5.061	5.788	14	7.434	28	34.290	32.092	- 6	58.299	82
Fas	3.755	7.142	90	7.203	1	23.297	34.745	49	44.846	29
Litvanya	9.898	3.475	- 65	5.184	49	72.351	18.234	- 75	39.573	117
Sırbistan	2.460	3.198	3	4.422	109	16.075	20.131	17	26.128	36

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.4 AB Ülkeleri'ne İhracatta Düşüş: %6,2

2017 Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den 28 AB ülkesine 5,8 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu rakam ile 28 AB ülkesinin Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay, %70,4 olmuştur. Bu pay 2016 eş dönemindeki paydan (%70,7) 0,3 puan düşüktür. AB ülkelerine ihracat 2017 Ocak-Haziran döneminde %6,2 oranında azalmıştır. AB ülkelerindeki performans kaybı (%6,2), sektörel performans kaybindan (%5,8) daha yüksek oranlı olmuştur.

AB Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı
2016 - 2017 Ocak - Haziran

Birim: 1000 \$

	2016 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Almanya	1.589.675	18,2	1.545.750	18,8	-2,8
İngiltere	1.045.721	12,0	948.614	11,6	-9,3
İspanya	878.441	10,1	911.780	11,1	3,8
Hollanda	395.182	4,5	401.641	4,9	1,6
Fransa	440.368	5,1	393.175	4,8	-10,7
İtalya	335.677	3,9	280.715	3,4	-16,4
Polonya	396.363	4,5	233.683	2,8	-41,0
Danimarka	207.776	2,4	177.629	2,2	-14,5
Belçika	163.203	1,9	146.887	1,8	-10,0
Bulgaristan	82.552	0,9	113.238	1,4	37,2
İsveç	121.684	1,4	112.743	1,4	-7,3
Macaristan	8.762	0,1	100.537	1,2	1047,5
Çek Cumhuriyeti	51.699	0,6	63.207	0,8	22,3
Romanya	71.127	0,8	61.686	0,8	-13,3
Avusturya	66.714	0,8	60.421	0,7	-9,4
Yunanistan	53.489	0,6	52.668	0,6	-1,5
Litvanya	18.234	0,2	39.573	0,5	117,0
İrlanda	27.648	0,3	31.243	0,4	13,0
Slovakya	44.952	0,5	27.587	0,3	-38,6
Finlandiya	19.657	0,2	24.687	0,3	25,6
Hırvatistan	23.861	0,3	22.367	0,3	-6,3
Slovenya	10.292	0,1	12.101	0,1	17,6
Portekiz	6.410	0,1	6.206	0,1	-3,2
Letonya	69.291	0,8	4.392	0,1	-93,7
Estonya	26.193	0,3	2.610	0,0	-90,0
Malta	2.336	0,0	2.528	0,0	8,2
Lüksemburg	5.026	0,1	168	0,0	-96,6
Diğer Ülkeler	7	0,0	4	0,0	-
AB (28) Toplamı	6.162.341	70,7	5.777.841	70,4	-6,2
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	8.711.291	100	8.205.761	100	-5,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Temmuz 2017

28 AB ülkesinden 10'unda hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %1.047,5'e varan oranlarda artarken, 17 ülkeye ihracat %1,5 ile %96,6 arasında değişen oranlarda azalmıştır. 2017 Ocak-Haziran döneminde en yüksek oranlı ihracat artışı olan AB ülkesi, %1.047,5 artışla 100,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Macaristan'dır. %117 artış ve 39,6 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Litvanya, %37,2 artışla 113,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Bulgaristan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının yüksek oranda arttığı diğer AB ülkeleridir. Bu ülkelerin yanı sıra %25,6 artışla Finlandiya, %22,3 artışla Çek Cumhuriyeti ve %17,6

artışla Slovenya 2017 yılının ilk altı ayında diğer yüksek artış elde edilen pazarlar olarak göze çarpmaktadır.

En yüksek oranlı ihracat düşüşü görülen AB ülkesi ise %96,6 düşüşle 168 bin dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan Lüksemburg olmuştur. 2017'nin ilk altı ayı sonunda Letonya %93,7'lik ve Estonya %90'lık ihracat düşüşleriyle göze çarpmaktadır.

Almanya, 2017 yılının ilk altı aylık dönemi sonunda da en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan AB ülkesi konumunu korumuştur. AB 28'in en büyük ekonomisi Almanya'ya 2017 Ocak-Haziran döneminde %2,8 düşüşle 1,5 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Türkiye'den 183 ülkeye yapılan 8,2 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %18,8'i Almanya'ya yapılmaktadır. İngiltere %9,3 düşüşle ve 948,6 milyon dolar ihracat değeri ile ikinci büyük pazar olurken, İspanya %3,8 artışla ve 911,8 milyon dolar ile üçüncü büyük pazar durumundadır.

Hollanda, Fransa, İtalya ve Polonya diğer önde gelen AB pazarlarındandır.

III.5. Orta Doğu Ülkeleri'ne İhracatta %3,2 Azalış Var

Irak, Suudi Arabistan, İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri, İran gibi ülkelerin yer aldığı Orta Doğu ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2017 Ocak-Haziran döneminde 2016'nın eş dönemine kıyasla %3,2 oranında azalarak 1,1 milyar dolardan 1 milyar dolara gerilemiştir. Bu düşüşle ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı payı %12,4 olarak hesaplanmıştır.

Orta Doğu ülkeleri içerisinde Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yaptığı ülkeler sırasıyla Irak, İsrail, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, İran ve Lübnan'dır. Irak aynı zamanda Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ettiği 6. Ülkedir. 2017 Ocak-Haziran döneminde Irak'a ihracat %26,6 oranında artarak 281,4 milyon dolardan 356,2 milyon dolara yükselmiştir. İsrail'e ihracat %3,5 oranında artarak 166,9 milyon dolardan 172,7 milyon dolara yükselmiştir. Üçüncü en fazla ihracat yapılan ülke Suudi Arabistan'a ihracatta %12,4'lük bir düşüş görülmektedir. Suudi Arabistan'a 169,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Orta Doğu ülke grubunda, en yüksek oranlı ihracat artışı %81,7 ile Lübnan'a yapılan ihracatta kaydedilmiştir. Bu yüksek artış oranı ile Lübnan'a yapılan ihracat 32,1 milyon dolardan 58,3 milyon dolara yükselmiştir. Suriye, 21,3 milyon dolar ihracat değeri ve %31,5 oranında artışla yüksek oranlı ihracat artışı kaydedilen diğer bir pazardır. Bu grupta İran'a ihracatta %64,8'lik düşüş kaydedilmiştir.

Orta Doğu Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı
2016 - 2017 Ocak - Haziran

Birim: 1000 \$

	2016 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
İrak	281.419	3,2	356.227	4,3	26,6
İsrail	166.884	1,9	172.698	2,1	3,5
Suudi Arabistan	193.646	2,2	169.542	2,1	-12,4
Birleşik Arap Emirlikleri	75.774	0,9	75.129	0,9	-0,9
İran	176.571	2,0	62.073	0,8	-64,8
Lübnan	32.092	0,4	58.299	0,7	81,7
Ürdün	58.802	0,7	54.430	0,7	-7,4
Kuveyt	27.845	0,3	25.748	0,3	-7,5
Suriye	16.193	0,2	21.298	0,3	31,5
Orta Doğu Ülkeleri Toplamı	1.052.706	12,1	1.018.929	12,4	-3,2
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	8.711.291	100	8.205.761	100	-5,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Temmuz 2017

İrak'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %4,3'e yükselirken, İsrail'in ve Suudi Arabistan'ın payları 2,1'er olarak kaydedilmiştir.

III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'nde Düşüş Oranı: %2,1

Rusya, Ukrayna, Bosna Hersek, Gürcistan, Kosova ve Sırbistan gibi ülkelerin yer aldığı eski Doğu Bloku ülke grubuna 2017 Ocak-Haziran döneminde 363,1 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. İhracat 2016 yılının ilk altı aylık dönemine kıyasla %2,1 oranında azalmıştır. Anılan ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %4,4 olarak kaydedilmiştir.

Ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ülkeler Ukrayna, Rusya, Bosna-Hersek, Gürcistan ve Sırbistan olarak sıralanmaktadır.

Bu ülke grubundaki en büyük pazar Ukrayna'dır. Söz konusu ülkeye Türkiye'den 2017 Ocak-Haziran döneminde 111 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiş, ihracat 2016'nın Ocak-Haziran dönemine kıyasla %30,9 oranında azalmıştır. Ukrayna'nın sektörel ihracattaki payı da %1,8'den %1,4'e gerilemiştir.

İkinci büyük pazar Rusya'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2017 Ocak-Haziran döneminde 2016'nın eş dönemine kıyasla %58,3 oranında artarak 55,3 milyon dolardan 87,5 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın Türkiye

toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay da %0,6'dan %1,1'e yükselmiştir.

Eski Doğu Bloku Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Haziran					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Ukrayna	160.535	1,8	110.956	1,4	-30,9
Rusya	55.306	0,6	87.530	1,1	58,3
Bosna-Hersek	30.812	0,4	33.858	0,4	9,9
Gürcistan	26.351	0,3	29.180	0,4	10,7
Sırbistan	20.131	0,2	26.128	0,3	29,8
Arnavutluk	17.791	0,2	18.132	0,2	1,9
Kosova	19.984	0,2	15.484	0,2	-22,5
Makedonya	17.717	0,2	14.706	0,2	-17,0
Beyaz Rusya	13.342	0,2	14.038	0,2	5,2
Moldavya	5.896	0,1	9.843	0,1	66,9
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı	370.827	4,3	363.141	4,4	-2,1
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	8.711.291	100	8.205.761	100	-5,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Temmuz 2017

Üçüncü büyük pazar Bosna-Hersek'e ihracat 2017 Ocak-Haziran döneminde %9,9 oranında artışla 33,9 milyon dolara yükselmiştir. Dördüncü büyük pazar Gürcistan'a %10,7'lik artışla 29,2 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Ülke grubunda en yüksek oranlı artış %66,9 ile Moldavya'ya ihracatta görülmüştür. Bu artışın yanı sıra, %29,8'lik artış görülen Sırbistan yüksek oranda artış görülen bir diğer Eski Doğu Bloku ülkesi olmuştur.

III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %16,5'lik Düşüş Gerçekleşti

Türkiye'den Afrika ülkelerine 2017 Ocak-Haziran döneminde 308 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. İhracat 2016 Ocak-Haziran dönemine kıyasla %16,5 oranında azalmıştır.

2017 Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Afrika ülkeleri sırasıyla Cezayir, Libya, Fas, Mısır ve Tunus olmuştur. Cezayir'e ihracat 2016'nın ilk altı ayına kıyasla %8,4 düşüşle 104,6 milyon dolar olarak gerçekleşirken, Libya'ya %8,9 düşüşle 54,7 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. %29,1 oranında artış görülen Fas'a ihracat ise 44,8 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Cezayir'in Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %1,3, Libya'nın payı %0,7 ve Fas'ın payı ise %0,5 olmuştur.

Afrika ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ilk sekiz ülke içerisinde Fas hariç hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %7,5 ile %46,4 arasında değişen oranlarda azalmıştır. Oransal olarak ihracatın en fazla azaldığı ülke %46,4 düşüşle Mısır olmuştur.

Bu grupta Libya ve Fas diğer önde gelen pazarlardandır. Libya'ya ihracat 2017 Ocak-Haziran döneminde 2016'nın eş dönemine kıyasla %8,9 oranında azalırken, Fas'a ihracat %29,1 artışla 44,8 milyon dolara yükselmiştir. Libya'nın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %0,7 ve Fas'ın ise %0,5 düzeyindedir.

Afrika Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Haziran					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Cezayir	114.240	1,3	104.645	1,3	-8,4
Libya	60.050	0,7	54.693	0,7	-8,9
Fas	34.745	0,4	44.846	0,5	29,1
Mısır	75.905	0,9	40.673	0,5	-46,4
Tunus	36.737	0,4	26.549	0,3	-27,7
Güney Afrika Cumhuriyeti	7.025	0,1	6.499	0,1	-7,5
Sudan	7.437	0,1	6.482	0,1	-12,8
Etiyopya	4.694	0,1	4.293	0,1	-8,5
Afrika Ülkeleri Toplamı	368.937	4,2	308.027	3,8	-16,5
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	8.711.291	100	8.205.761	100	-5,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Temmuz 2017

III.8. Amerika Ülkeleri İhracatında %1 Artışa Ulaşıldı

2017 Ocak-Haziran döneminde ABD, Kanada, Meksika, Şili, Brezilya, Panama ve Kolombiya gibi ülkelerin gruplandırıldığı Amerika ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, %1 oranında artarak 303,7 milyon dolardan 306,6 milyon dolara yükselmiştir.

Grubun en fazla ihracat yapılan ülkesi ABD'dir. 2017 Ocak-Haziran döneminde ABD'ye %0,5 artışla 251,9 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. ABD'nin Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %3,1'dir. Grubun ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kanada'ya ise 2017 Ocak-Haziran döneminde %3,7 oranında artışla 30,1 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

ABD ve Kanada'nın ardından üçüncü büyük pazar olan Meksika'ya ihracat %1,6 oranında azalarak 8,4 milyon dolardan 8,2 milyon dolara gerilerken

dördüncü sıradaki Şili'ye ihracat %1,8 oranında artarak 5,6 milyon dolara çıkmıştır.

Amerika Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Haziran					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
ABD	250.731	2,88	251.944	3,1	0,5
Kanada	29.026	0,33	30.091	0,4	3,7
Meksika	8.352	0,10	8.219	0,1	-1,6
Şili	5.533	0,06	5.634	0,1	1,8
Brezilya	2.198	0,03	2.040	0,02	-7,2
Kolombiya	1.223	0,01	1.889	0,02	54,5
Peru	2.161	0,02	1.859	0,02	-14,0
Amerika Ülkeleri Toplamı	303.702	3,5	306.606	3,7	1,0
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	8.711.291	100	8.205.761	100	-5,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Temmuz 2017

ABD Tekstil ve Konfeksiyon Ofisi (Otexa) verilerine göre, 2017 yılının Ocak-Nisan döneminde ABD tarafından toplam 24,6 milyar dolar değerinde hazırgiyim ithalatı yapılmıştır. 2016 yılının Ocak-Nisan dönemine kıyasla ithalatta %1,7'lik düşüş olmuştur. Çin Halk Cumhuriyeti, ABD'nin en fazla ithalat yaptığı ülke olarak yerini korumuştur. Sırasıyla Vietnam, Bangladeş, Endonezya, Hindistan ve Meksika, ABD'nin diğer büyük hazırgiyim ve konfeksiyon tedarikçileridir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nden ABD'ye 2017 Ocak-Nisan döneminde 7,4 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ithal edilmiş, ithalat 2016'nın eş dönemine kıyasla %3,5 oranında azalmıştır. ABD'nin ikinci büyük hazırgiyim ve konfeksiyon tedarikçisi Vietnam'dan ithalat %8,2 artışla 3,6 milyar dolara yükselirken, üçüncü büyük tedarikçi Bangladeş'ten ithalat %6,3 oranında azalarak 1,7 milyar dolara gerilemiştir.

ABD'nin diğer önemli tedarikçilerinden Endonezya'dan ithalatı %3 düşüşle 1,6 milyar dolar olarak kaydedilmiş, Hindistan'dan hazırgiyim ve konfeksiyon ithalatı ise %3,3 oranında azalarak 1,4 milyar dolar olmuştur. Diğer bir önemli tedarikçi Meksika'dan ithalat 2017 Ocak-Nisan döneminde %1,1 artarak 1,1 milyar dolar olmuştur. Bu ilk altı ülkeyi takiben Honduras'tan ithalat %0,4 artışla 739,1 milyon dolara yükselirken, Kamboçya'dan ithalat %4,8 düşüşle 682,4 milyon dolar olmuştur. Diğer önde gelen tedarikçilerden Sri Lanka'dan ithalat 2017 Ocak-Nisan ilk dört ayda %3,8 oranında düşüşle 675,2 milyon dolara gerilemiştir.

2017 Ocak-Nisan döneminde ABD'nin Türkiye'den hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı %5,8 oranında artarak 156,9 milyon dolardan 166 milyon dolara yükselmiştir.

Aynı dönemde ABD'nin Umman'dan ithalatı %811,8 oranında, Burma'dan ithalatı %109,5 oranında, Madagaskar'dan ithalatı %84 oranında artmıştır.

III.9. Türk Cumhuriyetleri'ne İhracatta %4,9 Azalış Var

Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan, Türkmenistan, Tacikistan, Özbekistan gibi Türk Cumhuriyetleri'nin yer aldığı ülke grubuna, 2017 Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den 173,9 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. İhracat 2016 yılının eş dönemine kıyasla %4,9 oranında azalmıştır.

2017 Ocak-Haziran döneminde en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Türk Cumhuriyeti Kırgızistan'dır. Kırgızistan'a Türkiye'den %59,4 artışla 81,1 milyon dolar değerinde ihracat yapılmıştır. Kırgızistan'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içinde payı, %1'dir.

Grubun ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kazakistan'dır. Kazakistan'a 2017 Ocak-Haziran döneminde %22,1 oranında düşüşle 43 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Türk Cumhuriyetleri ülke grubundaki üçüncü büyük pazar olan Azerbaycan-Nahcivan'a 2017 yılı Ocak-Haziran döneminde %55,8 düşüşle 19,4 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Sırasıyla %32,9 düşüşle 14,4 milyon dolarlık ihracat yapılan Türkmenistan, %76,1 artışla 11,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Tacikistan ve %9,4 düşüşle 4,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Özbekistan diğer önde gelen pazarlardandır.

Türk Cumhuriyetlerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Haziran					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Kırgızistan	50.900	0,6	81.147	1,0	59,4
Kazakistan	55.219	0,6	43.032	0,5	-22,1
Azerbaycan-Nahçıvan	44.040	0,5	19.446	0,2	-55,8
Türkmenistan	21.416	0,2	14.362	0,2	-32,9
Tacikistan	6.660	0,1	11.728	0,1	76,1
Özbekistan	4.568	0,1	4.138	0,1	-9,4
Türk Cumhuriyetleri Toplamı	182.803	2,1	173.853	2,1	-4,9
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	8.711.291	100	8.205.761	100	-5,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Temmuz 2017

III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracat Düşüşü: %13,5

İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gibi ülkelerin gruplandırıldığı Diğer Avrupa ülke grubuna 2017 Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den 92 milyon dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2017 Ocak-Haziran döneminde bu ülke grubuna ihracat 2016 Ocak-Haziran dönemine kıyasla %13,5 oranında azalmıştır. Ülke grubunun Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı %1,1'dir.

Diğer Avrupa Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Haziran					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
İsviçre	61.882	0,7	53.678	0,7	-13,3
Norveç	27.960	0,3	21.138	0,3	-24,4
KKTC	16.259	0,2	16.752	0,2	3,0
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı	106.370	1,2	92.047	1,1	-13,5
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	8.711.291	100	8.205.761	100	-5,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Temmuz 2017

Diğer Avrupa ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'dir. Bu ülkelerden İsviçre'ye %13,3 azalışla

53,7 milyon dolar değerinde ihracat yapılırken, Norveç'e %24,4 azalışla 21,1 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ihracat ise 2016 eş dönemine kıyasla %3 artışla 16,8 milyon dolar olmuştur.

III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracatta Artış Oranı %3,5

Asya ve Okyanusya ülke grubuna 2017 Ocak-Haziran döneminde 2016 eş dönemine kıyasla %3,5 oranında artışla, 126,3 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu ülke grubuna 2016 yılında ihracatın %13,5 oranında arttığı dikkate alındığında, 2017 Ocak-Haziran döneminde ulaşılan artışın bu oranın altında kaldığı görülmektedir.

Ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri Çin Halk Cumhuriyeti, Avustralya, Japonya, Hong Kong ve Güney Kore olarak sıralanmaktadır. 2017 Ocak-Haziran döneminde Çin Halk Cumhuriyeti'ne %0,4 azalışla 32 milyon dolarlık ihracat yapılırken, Avustralya'ya %12,8 azalışla 15,9 milyon dolarlık, Japonya'ya %10,1 artışla 15,2 milyon dolarlık, Hong Kong'a %6,1 artışla 14,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Güney Kore Cumhuriyeti %5,4, Endonezya'da %95,8 ve Singapur'da ise %3,3 oranlarında artışlar meydana gelmiştir.

Asya ve Okyanusya Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Haziran					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Çin Halk Cumhuriyeti	32.081	0,4	31.954	0,4	-0,4
Avustralya	18.231	0,2	15.900	0,2	-12,8
Japonya	13.796	0,2	15.187	0,2	10,1
Hong Kong	13.943	0,2	14.797	0,2	6,1
Güney Kore Cumhuriyeti	8.500	0,1	8.959	0,1	5,4
Endonezya	3.400	0,0	6.657	0,1	95,8
Singapur	5.795	0,1	5.987	0,1	3,3
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı	121.973	1,4	126.265	1,5	3,5
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	8.711.291	100	8.205.761	100	-5,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Temmuz 2017

III.12. Serbest Bölgelere İhracat %6,3 Azaldı

Serbest Bölgelere 2017 Ocak-Haziran döneminde %6,3 azalışla 39,3 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Bu düşüşle, serbest bölgelerin Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %0,48 ile değişmemiştir.

En fazla ihracat yapılan serbest bölge, Avrupa Serbest Bölge'dir. 2017 Ocak-Haziran döneminde Avrupa Serbest Bölge'ye 17,5 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. İhracat 2016 Ocak-Haziran döneminde %0,2 oranında azalmıştır. Trakya Serbest Bölge'ye %2,4 düşüşle 11,7 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılırken, Mersin Serbest Bölge'ye %50,8 azalışla 2,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Serbest Bölgelere Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Haziran					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Haziran 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Avrupa Serbest Bölg.	17.524	0,20	17.492	0,21	-0,2
Trakya Serbest Bölge	12.032	0,14	11.745	0,14	-2,4
Mersin Serbest Bölge	5.685	0,07	2.798	0,03	-50,8
İst.Deri Serb.Bölge	181	0,00	2.478	0,03	1270,5
Adana Yumurt. Ser.Böl	2.307	0,03	1.245	0,02	-46,0
Ege Serbest Bölge	914	0,01	1.039	0,01	13,7
Bursa Serbest Bölg.	1.443	0,02	890	0,01	-38,3
Serbest Bölgeler Toplamı	41.972	0,48	39.313	0,48	-6,3
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	8.711.291	100	8.205.761	100	-5,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Temmuz 2017

Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan diğer serbest bölgeler, %1270,5 artışla 2,5 milyon dolarlık ihracat yapılan İstanbul Deri Serbest Bölgesi, %46 düşüşle 1,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Adana Yumurtalık Serbest Bölge, %13,7 artışla 1 milyon dolarlık ihracat yapılan Ege Serbest Bölge ve %38,3 düşüşle 890 bin dolarlık ihracat yapılan Bursa Serbest Bölge olarak sıralanmaktadır.

IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON İHRACATI

Örme konfeksiyon mamulleri, dokuma konfeksiyon mamulleri ve diğer hazır eşyalar, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün üç temel ürün grubudur ve sektörel ihracat performansı değerlendirilirken bu üç temel ürün grubunu dikkate almak gerekmektedir. Söz konusu üç temel ürün grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payları ve dolayısıyla ağırlıkları farklıdır.

Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu örme konfeksiyon mamulleridir. 2017 Ocak-Haziran döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %51,3, dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %36,1 ve hazır eşyaların payı %11,6 olmuştur.

2017 Ocak-Haziran döneminde hazır giyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunda da ihracat azalışları olmuştur. Bu dönemde, %6 oranında azalışla 4,2 milyar dolar değerinde örme konfeksiyon mamulü ihraç edilirken, dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı %7,1 oranında azalarak 3 milyara gerilemiş, hazır eşya ihracatı ise %1,4 azalışla 949,7 milyon dolar olmuştur. 2016 yılını her üç ürün grubu da %5,6 ile %9 arasında değişen oranlarda artışlar ile kapatmışken, 2017 yılının ilk altı ayında her üç ürün grubunda %1,4 ile %7,1 arasında değişen oranlarda düşüşler görülmesi dikkat çekicidir.

Öte yandan, örme konfeksiyon mamullerindeki ihracat azalışı (%6) ve dokuma konfeksiyon mamullerindeki ihracat azalışı (%7,1) sektörel ihracat azalışından (%5,8) daha yüksek oranlı bir azalış olurken, ev tekstili mamullerinin de yer aldığı hazır eşya ürün grubunda ihracat azalışı daha düşük oranlı bir azalış olarak gerçekleşmiştir.

Temel ürün grupları itibariyle hazır giyim ve konfeksiyon ihracatına ilişkin veriler, aşağıdaki tablodan izlenebilir.

Temel Ürün Grupları İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı				
2016 - 2017 Ocak - Haziran				
<i>Birim: 1000 \$</i>				
Fasıl	Ürün Grupları	2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak- Haziran	Değişim %
61	Örme Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	4.476.358	4.206.166	- 6,0
62	Dokuma Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	3.187.986	2.963.042	- 7,1
63	Diğer Hazır Eşyalar ve Ev Tekstilleri	962.784	949.720	- 1,4

Kaynak: İhracatçı Birlik Kayıtları

IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %6 Düşüş Var

2017 Ocak-Haziran döneminde örme konfeksiyon mamullerinin ihracatı 2016'nın eş dönemine kıyasla %6 oranında azalarak 4,2 milyar dolara gerilemiştir.

Türkiye'den en fazla örme konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler %2,8 düşüş ile 913,9 milyon dolarlık ihracat yapılan Almanya, %9,2 azalışla 607,7 milyon dolarlık ihracat yapılan İngiltere, %1,7 azalışla 359,6 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya, %48,4 artışla 219,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Irak ve %12,1'lik azalışla 201,8 milyon dolarlık ihracat yapılan Fransa olarak sıralanmaktadır. Türkiye'nin örme konfeksiyon ihracatının %21,7'si Almanya'ya, %14,4'ü İngiltere'ye, %8,5'i İspanya'ya, %5,2'si Irak'a ve %4,8'i Fransa'ya yapılmaktadır.

En fazla örme konfeksiyon mamulü ihraç edilen ülkeler, dönemsel değişimler ve paylar aşağıdaki tablodan görülebilir.

En Fazla Örme Konfeksiyon İhrac Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Haziran				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak-Haziran	Değişim %	Pay %
Almanya	940.137.996	913.886.564	-2,8	21,7
İngiltere	669.516.111	607.683.169	-9,2	14,4
İspanya	365.801.362	359.614.054	-1,7	8,5
İrak	148.056.830	219.675.005	48,4	5,2
Fransa	229.474.820	201.808.076	-12,1	4,8
Hollanda	189.858.661	201.454.796	6,1	4,8
İtalya	175.798.514	140.136.111	-20,3	3,3
Polonya	215.627.582	132.587.685	-38,5	3,2
Belçika	116.715.943	102.754.984	-12,0	2,4
Danimarka	106.891.499	87.120.848	-18,5	2,1
Macaristan	4.773.222	74.229.088	1.455,1	1,8
ABD	72.305.317	72.331.752	0,04	1,7
İsveç	81.410.735	68.711.433	-15,6	1,6
Ukrayna	92.836.995	66.682.830	-28,2	1,6
Suudi Arabistan	81.902.396	63.950.273	-21,9	1,5
Bulgaristan	41.103.991	60.310.909	46,7	1,4
Kırgızistan	34.779.893	53.011.319	52,4	1,3
İsrail	43.200.502	49.531.841	14,7	1,2
Cezayir	42.170.814	37.893.687	-10,1	0,9
Rusya	21.081.319	37.217.385	76,5	0,9
İlk 20 Ülkenin Toplamı	3.673.444.505	3.550.591.812	-3,3	
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	4.476.358.357	4.206.166.322	-6,0	100,0
20 Ülkenin Payı %	82	84		
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Temmuz 2017</i>				

En fazla örme konfeksiyon ihrac edilen ilk 20 ülkenin 8'ine ihracat artarken, 12 ülkeye ihracat azalmıştır. İhracatın yüksek oranlı arttığı ülkeler %1455,1 artışla 74,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Macaristan, %76,5 artışla 37,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Rusya, %52,4 artış ve 53 milyon dolarlık ihracat yapılan Kırgızistan ve %48,4 artışla 219,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Irak'tır.

Öte yandan, örme konfeksiyon ihracatında oransal olarak en fazla düşüş Polonya pazarında görülmüş, bu pazara yapılan örme konfeksiyon ihracatı 2016 Ocak-Haziran dönemine kıyasla 2017 Ocak-Haziran döneminde %38,5 oranında azalarak 215,6 milyondan 132,6 milyona gerilemiştir.

2017 Ocak-Haziran döneminde örme konfeksiyon mamulleri ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, en fazla ihrac edilen ürünlerin başında 61 09 GTİP başlıklı t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin geldiği görülmektedir. 2017 Ocak-Haziran döneminde 61 09 GTİP başlıklı t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin

ihracatı %6,4 oranında azalmış ve ihracat dolar bazında 1,6 milyar dolara gerilemiştir.

%8,9 azalış ve 590,9 milyon dolarlık ihracat rakamı ile 61 04 GTİP başlıklı örme bayan takım, ceket, etek, pantolon, tulum, şort gibi giysiler, %4,9 oranında artış ve 543,5 milyon dolarlık ihracat rakamı ile 61 10 GTİP başlıklı örme kazak, hırka, yelek ve benzeri giysiler ile %5,1 oranında azalış ve 458 milyon dolarlık ihracat rakamı ile 61 15 GTİP başlıklı şoset ve külotlu çoraplar diğer önde gelen ihraç ürünlerindedir.

Örme konfeksiyon mamullerinin on yedi ürün grubundan üçünde 2017 Ocak-Haziran döneminde 2016'nın eş dönemine kıyasla %1,3 ile %28,6 arasında değişen oranlarda artışlar, on dört ürün grubunda ise %0,9 ile %32,3 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

2017 Ocak-Haziran döneminde ihracatı oransal olarak en fazla artan örme giysiler %28,6'lık artış oranı ile 1,7 milyon dolarlık ihracat yapılan 61 16 GTİP başlıklı eldivenler, %4,9 artışla 543,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen 61 10 GTİP başlıklı kazak, hırka, yelek ve benzerleri ile %1,3 artışla 44,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen 61 12 GTİP başlıklı eşofman takımlar, kayak kıyafetleri ve yüzme kıyafetleri olarak kaydedilmiştir.

En yüksek oranlı ihracat kaybı ise %32,3 ile 61 17 GTİP kapsamında yer alan diğer giyim aksesuarları ihracatında görülmüştür. 2017 yılının ilk altı aylık döneminde söz konusu ürünlerin ihracatı 33 milyon dolardan 22,3 milyon dolara gerilemiştir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle				
Örme Konfeksiyon İhracatı				
2016 - 2017 Ocak - Haziran				
<i>Birim : ABD \$</i>				
GTİP Başlığı	Kapsam	2016	2017	Değişim %
		Ocak - Haziran	Ocak - Haziran	
6109	T-Shirt, Atlet Ve Benzerleri	1.747.852.483	1.635.548.244	-6,4
6104	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Takım, Ceket, Elbise, Etek, Pantolon, Tulum, Şort	648.931.590	590.880.168	-8,9
6110	Kazak, Hırka, Yelek Ve Benzerleri	518.290.385	543.486.773	4,9
6115	Şoset Ve Külötlü Çoraplar	482.669.322	458.019.308	-5,1
6106	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Bluz, Gömlek Ve Gömlek Bluzlar	282.385.021	253.970.141	-10,1
6103	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Takım, Ceket, Pantolon, Tulum Ve Şortlar	177.340.672	168.362.279	-5,1
6105	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Gömlekler	153.619.196	145.461.379	-5,3
6108	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Külöt, Slip, Gecelik, Pijama, Sabahlık, Bornoz Ve Benzerleri	143.422.341	122.894.598	-14,3
6111	Bebek Giysileri Ve Giyim Aksesuarları	82.556.442	81.820.331	-0,9
6107	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Külöt, Slip, Pijama, Bornoz, Robdöşambr Ve Benzerleri	77.493.687	65.302.113	-15,7
6114	Örme Diğer Giysiler	59.267.127	49.705.078	-16,1
6112	Eşofman Takımlar, Kayak Kıyafetleri, Yüzme Kıyafetleri	44.241.373	44.827.263	1,3
6117	Diğer Giyim Aksesuarları	32.954.356	22.298.290	-32,3
6102	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Manto, Kaban, Rüzgarlık, Anorak Ve Benzerleri	13.413.326	12.227.682	-8,8
6101	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Palto, Kaban, Anorak, Rüzgarlık Ve Benzerleri	10.354.113	9.442.215	-8,8
6116	Eldivenler	1.318.656	1.695.629	28,6
6113	5903,5906 Ve 5907 Tarifeli Örme Mensucattan Mamül Giysiler	248.268	224.832	-9,4

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Temmuz 2017

IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum

2017 Ocak-Haziran döneminde de en fazla ihraç edilen örme giysiler 61 09 GTİP başlıklı örme t-shirt, atlet ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı, 2016 Ocak-Haziran dönemine kıyasla %6,4 oranında azalarak 1,6 milyar dolara gerilemiştir.

61 09 GTİP başlıklı örme t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin 2017 Ocak-Haziran döneminde en fazla ihraç edildiği ülkeler Almanya, İngiltere, İspanya, Hollanda ve Fransa olarak sıralanmaktadır.

Almanya'ya ihracat 2017 Ocak-Haziran döneminde 2016 eş dönemine kıyasla %6,2 oranında azalarak 383,9 milyon dolara gerilerken, İngiltere'ye ihracat %6

oranında azalarak 230,7 milyon dolara gerilemiştir. Diğer yandan, üçüncü büyük pazar İspanya'ya ihracat %10,6 oranında artarak 143,4 milyon dolara yükselmiş, dördüncü büyük pazar Hollanda'ya ihracat %7,5 oranında artarak 83,6 milyon dolar olarak kaydedilmiş, beşinci büyük pazar olan Fransa'ya ihracat ise %11,7 oranında azalarak 82,7 milyon dolar olmuştur.

En Fazla Örme T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhraç Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Haziran				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak-Haziran	Değişim %	Pay %
Almanya	409.343.607	383.884.795	-6,2	23,5
İngiltere	245.525.578	230.676.064	-6,0	14,1
İspanya	129.697.057	143.387.567	10,6	8,8
Hollanda	77.770.402	83.626.443	7,5	5,1
Fransa	93.649.929	82.719.963	-11,7	5,1
Polonya	77.517.373	59.346.600	-23,4	3,6
İtalya	62.368.402	52.128.527	-16,4	3,2
İrak	49.432.653	50.738.979	2,6	3,1
Belçika	60.743.401	49.228.312	-19,0	3,0
Danimarka	43.460.291	36.797.766	-15,3	2,2
Macaristan	1.948.648	30.279.029	1.453,8	1,9
ABD	25.465.150	27.141.061	6,6	1,7
Ukrayna	44.639.159	26.253.163	-41,2	1,6
Kırgızistan	13.994.681	21.441.068	53,2	1,3
Bulgaristan	23.703.128	20.685.150	-12,7	1,3
Suudi Arabistan	25.095.302	20.385.331	-18,8	1,2
İsveç	23.544.861	19.645.398	-16,6	1,2
İsrail	15.407.952	17.459.600	13,3	1,1
Cezayir	16.758.464	14.757.627	-11,9	0,9
Çek Cumhuriyeti	10.189.499	14.457.451	41,9	0,9
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.450.255.538	1.385.039.895	-4,5	84,7
Türkiye Toplam Örme T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatı	1.747.852.483	1.635.548.244	-6,4	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>83,0</i>	<i>84,7</i>		
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	4.476.358.357	4.206.166.322	-6,0	
<i>Örme T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatının Örme Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>39,0</i>	<i>38,9</i>		

Kaynak: eBirlık Sistemi / Temmuz 2017

Ürün grubunun en fazla ihraç edildiği yirmi ülke içerisinde sekiz ülkeye ihracat %2,6 ile %1.453,8 arasında değişen oranlarda artmış, diğer on iki ülkeye ise %6 ile %41,2 arasında değişen oranlarda azalmıştır. Bu yirmi ülke dikkate alındığında ihracatın en yüksek oranlı arttığı ülke %1.453,8 artış oranı ve 30,3 milyon dolar ihracat değeri ile Macaristan olmuştur. Bu ülkenin yanı sıra, %53,2

artış oranı ve 21,4 milyon dolar ihracat değeri ile Kırgızistan, %41,9 artış oranı ve 14,5 milyon dolar ihracat değeri ile Çek Cumhuriyeti, %13,3 artış ve 17,5 milyon dolar ihracat değeri ile İsrail yüksek oranlı artışların olduğu pazarlar olarak göze çarpmaktadır.

Diğer yandan, Ukrayna %41,2 düşüş ve 26,3 milyon dolarlık ihracat rakamı ile, Polonya %23,4 düşüş ve 59,3 milyon dolarlık ihracat rakamı ile, Belçika %19 düşüş ve 49,2 milyon dolar ihracat rakamı ile ihracatın yüksek oranlı azaldığı ülkelerdir.

IV.3 Çorap İhracatında %5,1 Oranında Düşüş Var

Çorap sanayi Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün önde gelen alt sektörlerinden biridir ve 2017 Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den 458 milyon dolarlık çorap ihraç edilmiş, ihracat 2016 Ocak-Haziran dönemine kıyasla %5,1 oranında azalmıştır.

Çorap ihracatındaki azalış oransal olarak örme konfeksiyon ihracatındaki azalışa (%6) yakın olduğu için, bu önemli alt sektörde ilk altı ayda sektörel ihracata yakın bir performans gösterildiği söylenebilir.

2017 Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den en fazla çorap ihraç edilen ülkeler İngiltere, Almanya, Fransa, Hollanda ve İspanya olarak sıralanmaktadır. İngiltere'ye ihracat 2016 Ocak-Haziran dönemine kıyasla %8,2 oranında azalarak 105,6 milyon dolar olmuş, Almanya'ya ihracat %6,8 oranında azalarak 93,1 milyon dolara gerilemiştir. İngiltere'ye yapılan çorap ihracatının Türkiye toplam çorap ihracatı içinde payı %23,1 ve ikinci büyük pazar Almanya'nın Türkiye toplam çorap ihracatında payı %20,3'tür.

Üçüncü en fazla çorap ihraç edilen ülke Fransa'ya çorap ihracatı 2017 Ocak-Haziran döneminde %3 oranında azalarak 52,3 milyon dolara gerilemiştir. Dördüncü sırada Hollanda'ya ihracatta %8,2 oranında artışla 23,6 milyon dolara yükselmesi söz konusudur. Beşinci sırada İspanya'ya ihracat ise %1,7 oranında düşerek 18,1 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

2017 Ocak-Haziran döneminde en fazla çorap ihraç edilen ilk yirmi ülkeden altısına ihracat %6 ile %116,2 arasında değişen oranlarda artarken, diğer on dört ülkeye ihracat %1,7 ile %46,3 arasında değişen oranlarda düşmüştür.

İlk yirmi ülke içerisinde en yüksek oranlı artış %116,2 ile Irak'ta söz konusu olurken, Bulgaristan %100,1 artış ve 5,8 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci en fazla artış görülen pazardır.

%46,3 düşüş görülen Polonya, çorap ihracatında en büyük performans kaybı görülen pazardır. Bu düşüş oranı neticesinde Polonya'ya gerçekleşen çorap ihracatı 11,7 milyondan 6,3 milyona inmiştir. Suudi Arabistan %24

düşüş ve 4,3 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci önemli kayba uğranılan pazardır.

En Fazla Çorap İhraç Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Haziran				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak-Haziran	Değişim %	Pay %
İngiltere	115.019.821	105.635.645	-8,2	23,1
Almanya	99.860.197	93.062.243	-6,8	20,3
Fransa	53.907.387	52.279.736	-3,0	11,4
Hollanda	21.818.888	23.599.808	8,2	5,2
İspanya	18.446.165	18.134.089	-1,7	4,0
İtalya	17.905.194	16.371.973	-8,6	3,6
İsveç	13.342.448	14.138.514	6,0	3,1
Belçika	14.094.388	12.291.236	-12,8	2,7
Danimarka	7.223.289	6.285.015	-13,0	1,4
Polonya	11.703.941	6.280.354	-46,3	1,4
İsviçre	7.072.196	5.898.689	-16,6	1,3
Bulgaristan	2.893.936	5.791.430	100,1	1,3
ABD	6.423.124	5.465.898	-14,9	1,2
Slovakya	5.731.915	5.193.729	-9,4	1,1
Birleşik Arap Emirlikleri	4.372.713	4.739.894	8,4	1,0
Irak	2.177.112	4.706.148	116,2	1,0
Suudi Arabistan	5.651.979	4.296.201	-24,0	0,9
Yunanistan	4.422.360	4.256.725	-3,7	0,9
Finlandiya	2.174.078	4.081.070	87,7	0,9
Avusturya	3.764.250	3.531.338	-6,2	0,8
İlk 20 Ülkenin Toplamı	418.005.382	396.039.732	-5,3	86,5
Türkiye Toplam Çorap İhracatı	482.669.322	458.019.308	-5,1	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>86,6</i>	<i>86,5</i>		
Türkiye Toplam Örne	4.476.358.357	4.206.166.322	-6,0	
Konfeksiyon İhracatı				
<i>Çorap İhracatının Örne</i>	<i>10,8</i>	<i>10,9</i>		
<i>Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>				

Kaynak: eBirlik Sistemi / Temmuz 2017

IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %7,1 Düşüş Var

2017 Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den 3 milyar dolar değerinde dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu ürünlerin ihracatı 2016 Ocak-Haziran dönemine kıyasla %7,1 oranında düşmüştür. Dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatındaki azalış, oransal olarak genel hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki azalıştan (%5,8) daha fazladır. Diğer yandan, dokuma

konfeksiyon ihracatının toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %36,1'dir.

2017 Ocak-Haziran döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk yirmi ülke incelendiğinde, sırasıyla İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Fransa'nın en büyük beş pazar olduğu görülmektedir.

En Fazla Dokuma Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Haziran				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak-Haziran	Değişim %	Pay %
İspanya	487.049.497	523.075.785	7,4	17,7
Almanya	415.797.556	415.466.921	-0,1	14,0
İngiltere	327.706.351	297.440.741	-9,2	10,0
Hollanda	139.850.999	143.752.865	2,8	4,9
Fransa	135.143.730	117.778.456	-12,8	4,0
Irak	114.975.007	110.966.732	-3,5	3,7
İsrail	104.315.114	104.975.999	0,6	3,5
İtalya	102.677.828	91.380.465	-11,0	3,1
Danimarka	93.715.992	83.586.316	-10,8	2,8
Polonya	163.264.421	80.852.195	-50,5	2,7
ABD	73.467.561	77.312.543	5,2	2,6
Suudi Arabistan	85.818.826	72.994.168	-14,9	2,5
Cezayir	58.286.129	53.083.110	-8,9	1,8
Rusya	30.309.582	46.315.597	52,8	1,6
Ürdün	38.718.048	37.807.775	-2,4	1,3
Ukrayna	62.012.463	37.738.994	-39,1	1,3
İsveç	29.749.678	33.941.153	14,1	1,1
Belçika	34.141.399	32.490.881	-4,8	1,1
Çek Cumhuriyeti	23.787.241	31.540.960	32,6	1,1
Birleşik Arap Emirlikleri	33.050.647	31.323.466	-5,2	1,1
İlk 20 Ülkenin Toplamı	2.553.838.066	2.423.825.120	-5,1	
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	3.187.986.422	2.963.042.353	-7,1	100,0
20 Ülkenin Payı %	80	82		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Temmuz 2017

En fazla ihracat yapılan ülkelerden, İspanya'ya dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı dolar bazında %7,4 artışla 523,1 milyon dolar olurken, Almanya'ya ihracat %0,1 azalışla 415,5 milyon dolar olmuştur. İspanya'nın Türkiye toplam dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatında payı %17,7 ve Almanya'nın payı %14'tür. Üçüncü en fazla ihracat yapılan pazar İngiltere'ye ihracat 2017 Ocak-Haziran döneminde 2016'nın eş dönemine kıyasla %9,2 oranında azalarak 297,4 milyon dolara gerilerken, Hollanda'ya dokuma konfeksiyon ihracatı %2,8 oranında artarak 143,8 milyon dolar olmuştur. Türkiye'nin dokuma konfeksiyon ihracatı açısından beşinci büyük pazar olan

Fransa'ya ihracat 2017 Ocak-Haziran döneminde %12,8 oranında azalarak 117,8 milyon dolar olmuştur.

2017 Ocak-Haziran döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin yedisine yapılan ihracat %0,6 ile %52,8 arasında değişen oranlarda artarken, on üç ülkeye ihracatta %0,1 ile %50,5 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

Oransal olarak dokuma konfeksiyon ihracatının en fazla arttığı ülke Rusya'dır. Bu ülkeye ihracat, 2017 Ocak-Haziran dönemine kıyasla %52,8 oranında artışla 30,3 milyon dolardan 46,3 milyon dolara yükselmiştir. Dokuma konfeksiyon ihracatında yüksek artış kaydedilen bir diğer ülke, Çek Cumhuriyeti (%32,6 artış) olarak kaydedilmiştir.

Diğer yandan, 2017 Ocak-Haziran döneminde ihracatta en yüksek oranlı düşüş kaydedilen ülke %50,5 düşüşle 80,9 milyon dolarlık ihracat yapılan Polonya olmuştur.

Dokuma konfeksiyon ihracatı ürün grupları bazında değerlendirildiğinde, 2017 Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen ürünlerin 1,3 milyar dolarlık ihracat düzeyi ile 62 04 GTİP başlıklı bayan takım, ceket, elbise, etek, pantolon vb. giysiler olduğu görülmektedir. Bu ürünlerin ihracatı, 2016 Ocak-Haziran dönemine kıyasla %2,1 oranında artmıştır.

Bu ürünleri takiben, 670 milyon dolarlık ihracatı ile 62 03 GTİP başlıklı erkek ve erkek çocuklar için pantolon, ceket, takım vb., 381,4 milyon dolarlık ihracatı ile 62 06 GTİP başlıklı dokuma bayan bluz ve gömlekler ve 268,3 milyon dolarlık ihracat değeri ile 62 05 GTİP başlıklı dokuma erkek gömlekleri dokuma konfeksiyon ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

2017 Ocak-Haziran döneminde oransal olarak ihracatı en fazla artan ürün grubu, ihracat değeri 371,2 bin dolar olan eldivenlerdir. Söz konusu ürünlerin ihracatı 2017 yılının ilk altı ayında %26,8 ile yüksek oranda artmıştır. Ayrıca 62 12 GTİP başlığı altında yer alan sutyen, korse, pantolon kemeri ve jartiyerlerin ihracatında da %12,1 oranında artışa ulaşılmıştır. Bu artış oranı neticesinde söz konusu ürünlerin ihracatı 24,3 milyon dolardan 27,3 milyon dolara yükselmiştir. Bunun yanı sıra 62 17 GTİP kapsamında giyim eşyalarının hazır teferruatı, aksesuarları ihracatında da %11 artış oranına ulaşılmış ve ihracat değeri 6,3 milyon dolar olmuştur.

Temel Ürün Grupları İtibariyle Dokuma Konfeksiyon İhracatı 2016 - 2017 Ocak - Haziran				
Birim : ABD \$				
GTİP Başlığı	Kapsam	2016	2017	Değişim %
		Ocak - Haziran	Ocak - Haziran	
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	1.239.960.568	1.265.918.813	2,1
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	790.521.545	669.975.552	-15,2
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	431.241.203	381.364.503	-11,6
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	311.253.107	268.288.686	-13,8
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	100.581.595	98.327.316	-2,2
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	74.458.309	60.770.789	-18,4
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	51.482.990	45.836.806	-11,0
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	49.786.219	40.805.217	-18,0
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	42.398.875	33.423.816	-21,2
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	26.861.035	29.103.792	8,3
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	24.320.195	27.251.387	12,1
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	25.785.092	26.923.632	4,4
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	5.682.884	6.307.905	11,0
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	9.829.397	5.033.487	-48,8
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	2.763.374	2.727.820	-1,3
6213	Mendil	767.252	611.655	-20,3
6216	Eldiven	292.781	371.176	26,8

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Temmuz 2017

Dokuma konfeksiyon ürünleri içerisinde 2017 Ocak-Haziran döneminde altı ürün grubunda ihracat artarken on bir ürün grubunda ihracat azalmıştır. Yüksek performans kaybı görülen bu ürün grupları ise 62 10 GTİP başlığı altında yer alan plastik, kauçuk, sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyaları (-%48,8), 62 02 GTİP kapsamında yer alan dokuma kadın ev kız çocuklar için dış giyim eşyaları (-%21,2) ve 62 13 GTİP başlığında yer alan dokuma mendiller (-%20,3) olarak tespit edilmiştir.

IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum

2017 Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen dokuma konfeksiyon mamulleri, 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket, elbise, etek, pantolon, tulum, şort ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı 2016 Ocak-Haziran dönemine kıyasla %2,1 oranında artarak 1,3 milyar dolar olmuştur.

62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma giysilerin en fazla ihraç edildiği ülkeler İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Danimarka olarak sıralanmaktadır. 2017 Ocak-Haziran döneminde İspanya'ya ihracat %15,9 oranında artışla 249,4 milyon dolara yükselmiştir. İspanya'nın Türkiye toplam 62 04 GTİP başlıklı giysi ihracatındaki payı %19,7 düzeyindedir. Almanya'ya ihracat %2,7 oranında artışla 193,1 milyon dolara çıkarken, İngiltere'ye ihracat %5,6 oranında azalarak 181,6 milyon dolar olmuştur.

Dördüncü büyük pazar Hollanda'ya ihracat %5 oranında artarak 68,3 milyon dolara yükselirken, beşinci büyük pazar Danimarka'ya ihracat ise %4,6 oranında artışla 46,5 milyon dolar olmuştur.

2017 Ocak-Haziran döneminde en fazla 62 04 GTİP başlıklı dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on dördüne ihracat %1,3 ile %57,9 arasında değişen oranlarda artarken, altı ülkeye ihracat %0,9 ile %22,4 arasında değişen oranlarda azalmıştır. En yüksek oranlı artış %57,9 ile Cezayir'de görülürken, ihracat rakamı 8,9 milyondan 14,1 milyon dolara yükselmiştir. Diğer yüksek artış görülen ülkeler %54,6 oranında artışla 15,3 milyon dolarlık ihracat ile Rusya ve %50,5 artışla 12,9 milyon dolarlık ihracat ile Çek Cumhuriyeti'dir.

Suudi Arabistan ve Polonya 62 04 GTİP başlıklı bayan giysilerin ihracatında yüksek oranlı düşüş görülen ülkelerdir. Suudi Arabistan'a bu ürün grubunda ihracat %22,4 oranında azalarak 41,2 milyondan 31,9 milyon dolara gerilerken, Polonya'ya ihracat %10,7 düşüşle 24,6 milyon dolara inmiştir.

**En Fazla Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhrac Edilen Ülkeler
2016 - 2017 Ocak - Haziran**

Birim: ABD \$

Ülkeler	2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak-Haziran	Değişim %	Pay %
İspanya	215.135.528	249.421.087	15,9	19,7
Almanya	188.049.306	193.052.639	2,7	15,3
İngiltere	192.368.441	181.626.204	-5,6	14,3
Hollanda	65.060.001	68.305.417	5,0	5,4
Danimarka	44.412.844	46.452.900	4,6	3,7
İsrail	42.892.518	45.328.556	5,7	3,6
İtalya	41.814.698	44.084.929	5,4	3,5
Fransa	48.249.856	43.599.711	-9,6	3,4
Suudi Arabistan	41.186.834	31.947.814	-22,4	2,5
ABD	20.877.944	30.229.530	44,8	2,4
Polonya	27.524.461	24.581.542	-10,7	1,9
Irak	22.463.511	22.750.315	1,3	1,8
İsveç	15.812.755	17.257.151	9,1	1,4
Rusya	9.899.506	15.301.969	54,6	1,2
Ürdün	14.589.575	14.451.415	-0,9	1,1
Birleşik Arap Emirlikleri	14.634.548	14.344.972	-2,0	1,1
Cezayir	8.912.095	14.074.302	57,9	1,1
Belçika	10.112.206	13.431.132	32,8	1,1
Çek Cumhuriyeti	8.579.043	12.909.684	50,5	1,0
Lübnan	8.175.784	10.354.282	26,6	0,8
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.040.751.454	1.093.505.550	5,1	86,4
Türkiye Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatı	1.239.960.568	1.265.918.813	2,1	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	83,9	86,4		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	3.187.986.422	2.963.042.353	-7,1	
<i>Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	38,9	42,7		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Temmuz 2017

IV.6. Denim Giysi İhracatında %0,8 Düşüş

Denim giysiler, Türkiye'de dokuma konfeksiyon sanayinin önemli üretim dallarından biridir ve bu ürün grubu Türkiye'nin dokuma konfeksiyon ihracatından %25-30 arasında önemli bir pay almaktadır.

2017 Ocak-Haziran döneminde sektörel ihracattaki küçülmeye paralel bir şekilde denim giysi ihracatında da belli bir ölçüde düşüş olmuştur. Bu

çerçeve de 2017 yılının ilk altı aylık döneminde Türkiye'den 801,5 milyon dolarlık denim giysi ihracatı yapılmış, ihracat 2016'nın aynı dönemine kıyasla %0,8 oranında azalmıştır. Dokuma konfeksiyon ihracatı içerisinde denim giysilerin payı da %27 oranında olmuştur.

2017 Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ülkeler, %7,6 oranında artışla 154,5 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya, %0,1 oranında artışla 143,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Almanya ile %3,4 oranında artışla 124,6 milyon dolarlık ihracat yapılan İngiltere olarak sıralanmaktadır.

Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on birinde %0,1 ile %59,3 arasında değişen oranlarda artışlara ulaşılırken, dokuz ülkede %8,6 ile %54,3 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

En Fazla Denim Giysi İhraç Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Haziran				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak-Haziran	Değişim %	Pay %
İspanya	143.632.410	154.491.558	7,6	19,3
Almanya	142.959.607	143.111.916	0,1	17,9
İngiltere	120.562.472	124.631.545	3,4	15,6
Hollanda	63.787.368	76.064.407	19,2	9,5
Danimarka	52.903.085	44.061.369	-16,7	5,5
İtalya	34.428.250	31.469.349	-8,6	3,9
Fransa	29.933.244	27.202.993	-9,1	3,4
Çek Cumhuriyeti	18.526.606	22.349.268	20,6	2,8
ABD	20.716.192	20.911.458	0,9	2,6
Rusya	8.790.775	13.808.766	57,1	1,7
İsveç	11.748.024	13.642.673	16,1	1,7
Ukrayna	11.849.966	10.176.143	-14,1	1,3
Belçika	12.396.822	8.997.608	-27,4	1,1
Polonya	19.263.372	8.805.295	-54,3	1,1
İsrail	7.961.099	8.521.858	7,0	1,1
Cezayir	10.596.494	7.845.999	-26,0	1,0
Hırvatistan	6.296.289	5.267.772	-16,3	0,7
Kanada	5.255.348	4.748.077	-9,7	0,6
Suudi Arabistan	3.760.707	4.635.682	23,3	0,6
Japonya	2.505.494	3.991.098	59,3	0,5
İlk 20 Ülkenin Toplamı	727.873.623	734.734.832	0,9	91,7
Türkiye Toplam Denim Giysi İhracatı	808.135.927	801.461.450	-0,8	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>90,1</i>	<i>91,7</i>		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	3.187.986.422	2.963.042.353	-7,1	
<i>Denim Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>25,3</i>	<i>27,0</i>		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Temmuz 2017

İlk yirmi ülke içerisinde denim giysi ihracatının en yüksek oranlı arttığı ülke %59,3 oranında artışla 4 milyon dolarlık ihracat yapılan Japonya'dır. %57,1 oranında artışla 13,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen Rusya oldukça yüksek oranlı ihracat artışına ulaşılan bir diğer ülkedir. Ayrıca %23,3 artışa ulaşılan Suudi Arabistan ve %20,6 artış görülen Çek Cumhuriyeti denim giysi ihracatında yüksek artış elde edilen diğer ülkeler olarak sıralanmaktadır.

Denim giysi ihracatının yüksek oranlı azaldığı ülkeler, %54,3 oranında düşüşle 8,8 milyon dolarlık ihracat yapılan Polonya ile %27,4 oranda düşüşle 9 milyon dolarlık ihracat yapılan Belçika'dır.

IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracat Durumu

İç giyim ve yatak kıyafetleri, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün oldukça gelişmiş alt sektörlerinden biridir. 2017 Ocak-Haziran döneminde 340,7 milyon dolar değerinde dokuma ve örme, bay ve bayan külot, slip, sutyen, pijama, gecelik, sabahlık, bornoz, robdöşambr gibi iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. İhracat, 2016 yılının aynı dönemine kıyasla %8,3 oranında azalmıştır.

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının toplam dokuma ve örme konfeksiyon ihracatındaki payı %4,8'dir.

2017 Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den en fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ülkeler Almanya, Irak, İngiltere, Fransa ve ABD olarak sıralanmaktadır. Almanya'ya %4,8 oranında düşüşle 41,2 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilirken, Irak'a %31,3 artışla 39,2 milyon dolarlık, İngiltere'ye %9,2 düşüşle 21,3 milyon dolarlık, Fransa'ya %1 artışla 16,3 milyon dolarlık ve ABD'ye %14,6 oranında artışla 14,4 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Almanya'nın Türkiye toplam iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatında payı %12,1, Irak'ın payı %11,5, İngiltere'nin payı %6,3, Fransa'nın payı %4,8 ve ABD'nin payı %4,2'dir.

En fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on ikisinde ihracat %1 ile %1.209,7 arasında değişen oranlarda artarken, sekiz ülkeye ihracat %4,8 ile %63,8 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

En Fazla İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhraç Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Haziran				
Birim: ABD \$				
Ülkeler	2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak-Haziran	Değişim %	Pay %
Almanya	43.249.562	41.177.997	-4,8	12,1
Irak	29.827.140	39.170.884	31,3	11,5
İngiltere	23.469.262	21.314.219	-9,2	6,3
Fransa	16.144.236	16.298.536	1,0	4,8
ABD	12.547.904	14.380.160	14,6	4,2
Cezayir	18.321.177	14.121.733	-22,9	4,1
Hollanda	10.954.625	12.491.965	14,0	3,7
Suudi Arabistan	11.768.841	11.966.887	1,7	3,5
Polonya	25.637.238	11.529.164	-55,0	3,4
İtalya	10.224.455	10.394.341	1,7	3,1
İsrail	9.251.088	10.105.339	9,23	3,0
Kırgızistan	4.192.392	8.959.788	113,7	2,6
Bulgaristan	5.312.254	7.460.584	40,4	2,2
Macaristan	556.106	7.283.458	1.209,7	2,1
İspanya	7.202.742	6.714.725	-6,8	2,0
İran	17.883.368	6.702.116	-62,5	2,0
Libya	9.504.933	6.650.778	-30,0	2,0
Ukrayna	15.759.528	5.709.387	-63,8	1,7
Lübnan	1.921.454	5.707.240	197,0	1,7
Avusturya	4.208.099	5.007.786	19,0	1,5
İlk 20 Ülkenin Toplamı	277.936.403	263.147.085	-5,3	77,2
Türkiye Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatı	371.602.910	340.699.046	-8,3	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>74,8</i>	<i>77,2</i>		
Türkiye Toplam Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatı	7.664.344.778	7.169.208.675	-6,5	
<i>Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatının Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>4,8</i>	<i>4,8</i>		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Temmuz 2017

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının 2017 Ocak-Haziran döneminde en yüksek oranlı arttığı ülke, Macaristan olmuştur. Macaristan'a %1.209,7 artışla yılın ilk altı ayında 7,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. %197 ihracat artışı görülen Lübnan ile %113,7 artışa ulaşılan Kırgızistan, %40,4 artış kaydedilen Bulgaristan iç giyim ve yatak kıyafetleri ihracatının yüksek oranlı arttığı diğer ülkelerdir. Ayrıca Irak'a ihracatta %31,3 artış elde edilirken, Avusturya'ya ihracatta da %19 artış oranına ulaşılmıştır.

2017 Ocak-Haziran döneminde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının en yüksek oranlı azaldığı ülke Ukrayna olmuştur. Ukrayna'ya %63,8 düşüşle 5,7 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. %62,5 düşüşle 6,7 milyon dolarlık ihracat yapılan İran ilk yirmi büyük pazar içinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının azaldığı diğer önemli pazar olmuştur.

IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında Düşüş Oranı: %1,4

Ev tekstili mamullerinin de ağırlıklı olarak içerisinde yer aldığı diğer hazır eşyaların ihracatı 2017 Ocak-Haziran döneminde %1,4 oranında azalarak 949,7 milyon dolar olmuştur. Türkiye genelinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %5,8 oranında azaldığı, örme konfeksiyon ihracatının %6 oranında ve dokuma hazır giyim ihracatının %7,1 oranında azaldığı dikkate alındığında, diğer hazır eşya ihracatında daha yüksek bir performans gösterildiği anlaşılmaktadır.

2017 Ocak-Haziran döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler Almanya, ABD, Fransa, Hollanda ve İtalya olarak sıralanmaktadır. 2016 Ocak-Haziran dönemine kıyasla Almanya'ya hazır eşya ihracatı %7,5 oranında düşüşle 209 milyon dolara gerilerken, ABD'ye ihracat %2,2 oranında azalarak 101,9 milyon dolar olmuştur. Almanya'nın toplam hazır eşya ihracatında payı %22 ve ABD'nin payı %10,7 düzeyindedir. Üçüncü sıradaki Fransa'ya ihracat %3,3 oranında azalarak 70,8 milyon dolara düşerken, dördüncü sıradaki Hollanda'ya ihracat %13,9'lik düşüşle 54,4 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. %14,1'lik azalış ve 47,5 milyon dolar ile İtalya beşinci en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkedir.

2017 Ocak-Haziran döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ilk yirmi ülkeden onuna ihracat %2,2 ile %117,7 arasında değişen oranlarda artarken, on ülkede %2,2 ile %16,5 oranında düşüşler olmuştur.

2017 Ocak-Haziran döneminde Türkiye'den en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler arasında en yüksek ihracat artışına ulaşılan ülke %117,7 artışla Bulgaristan olmuştur. Bu artış oranı ile Bulgaristan'a hazır eşya ihracatı 10,1 milyon dolardan 21,9 milyon dolara yükselmiştir. Bir diğer yüksek ihracat artışına %67,6 ile Suriye'ye ihracatta ulaşılmıştır. Suriye'ye hazır eşya ihracatı 13,6 milyon dolara yükselmiştir. Ayrıca Irak'a yönelik hazır eşya ihracatı da %36,2 oranında artmıştır.

İlk yirmi ülke içinde ihracatın en yüksek oranlı azaldığı ülke Romanya'dır. Romanya pazarında 2017 ilk altı aylık dönemde %16,5'lik kayba uğranılmış ve ihracat rakamı 9,4 milyon dolara düşmüştür.

En Fazla Hazır Eşya İhraç Edilen Ülkeler
2016 - 2017 Ocak - Haziran

Birim: ABD \$

Ülkeler	2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak-Haziran	Değişim %	Pay %
Almanya	225.937.914	208.991.394	-7,5	22,0
ABD	104.182.036	101.866.886	-2,2	10,7
Fransa	73.192.425	70.807.601	-3,3	7,5
Hollanda	63.128.158	54.382.573	-13,9	5,7
İtalya	55.311.035	47.539.418	-14,1	5,0
İngiltere	45.163.006	41.186.109	-8,8	4,3
Suudi Arabistan	20.800.216	27.246.807	31,0	2,9
İspanya	23.296.565	25.890.289	11,1	2,7
İrak	17.156.405	23.360.841	36,2	2,5
Avusturya	19.429.609	22.679.934	16,7	2,4
Bulgaristan	10.082.378	21.947.645	117,7	2,3
Polonya	15.989.540	18.947.288	18,5	2,0
İsrail	18.668.280	17.440.878	-6,6	1,8
İsviçre	17.102.367	14.951.755	-12,6	1,6
Suriye	8.128.578	13.623.990	67,6	1,4
Yunanistan	12.705.507	13.211.663	4,0	1,4
Cezayir	12.100.155	12.361.142	2,2	1,3
Belçika	10.274.365	10.582.667	3,0	1,1
İsveç	10.190.672	9.725.131	-4,6	1,0
Romanya	11.255.007	9.394.194	-16,5	1,0
İlk 20 Ülkenin Toplamı	774.094.220	766.138.204	-1,0	80,7
Türkiye Toplam Hazır Eşya İhracatı	962.783.903	949.719.995	-1,4	100,0
20 Ülkenin Payı %	80	81		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Temmuz 2017

Türkiye'nin diğer hazır eşya ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, 63 02 GTİP başlıklı yatak çarşafaları, masa örtüleri ile tuvalet ve mutfak bezleri, en fazla ihraç edilen hazır eşyalar olarak görülmektedir. Bu ürün grubunda ihracat, 2017 Ocak-Haziran döneminde %4,2 oranında düşüşle 567,3 milyon dolar olmuştur.

63 02 GTİP başlıklı ev tekstili mamullerini takiben, %0,8 düşüşle 165,4 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 05 GTİP başlıklı ambalaj için torba ve çuvalar, %5,3 artışla 65,6 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 04 GTİP başlıklı diğer mefruşat eşyası ve %5,5 düşüşle 54,7 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 03 GTİP başlıklı perdeler ve iç storlar diğer hazır eşya ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

Hazır eşyalar içerisinde 2017 Ocak-Haziran döneminde on ürün grubundan altısında %5,3 ile %88,1 arasında değişen oranlarda artış olurken, dördünde %0,8 ile %16,5 arasında değişen oranlarda düşüşler kaydedilmiştir.

2017 Ocak-Haziran döneminde ihracatı en yüksek oranda artan ürün grupları %88,1 artışla 1,1 milyon dolarlık ihracatı gerçekleştiren 63 09 GTİP kapsamında yer alan kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşyalardır. Ayrıca %31,6 artış ile 25,1 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 01 GTİP kapsamındaki battaniyeler ve diz battaniyeleri ile %14,3 artış ile 47,6 milyon dolarlık ihracatı gerçekleştirilen 63 07 GTİP kapsamında diğer hazır eşyalar ihracatında yüksek artışlar kaydedilmiştir.

İhracatında en yüksek düşüş görülen ürünler 63 10 GTİP kapsamındaki kullanılmış veya yeni paçavralar, sicim ip, v.b. olmuştur. Söz konusu ürünlerin ihracatı %16,5 oranında azalarak 3,9 milyon dolara gerilemiştir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle				
Diğer Hazır Eşya İhracatı				
2016 - 2017 Ocak - Haziran				
<i>Birim : ABD \$</i>				
GTİP Başlığı	Kapsam	2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak-Haziran	Değişim %
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	592.070.680	567.291.229	-4,2
6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval	166.665.111	165.388.746	-0,8
6304	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç)	62.293.738	65.568.457	5,3
6303	Perdeler ve iç storlar, perde ve yatak farbalaları	57.878.703	54.674.361	-5,5
6307	Diğer hazır eşya (Elbise patronları dahil)	41.641.507	47.596.852	14,3
6301	Battaniyeler, diz battaniyeleri	19.087.386	25.119.595	31,6
6306	Vagon ve mavna örtüleri, yelkenler, dış storlar, tente, çadır vb.	16.211.278	17.261.242	6,5
6310	Paçavra, sicim, halat, ip; bunlardan kullanılmış eşya	4.725.824	3.947.375	-16,5
6308	Kilim, halı, masa örtüsü vb. için mensucat ve iplik takımı	1.621.368	1.765.423	8,9
6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	588.308	1.106.713	88,1

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Temmuz 2017

V. KAPASİTE KULLANIM ORANI

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün 2017 Ocak-Haziran döneminde gösterdiği ihracat performansı değerlendirilirken, kapasite kullanım oranı konusundaki gelişmelerin de dikkate alınmasında fayda görülmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" tablosundaki bilgilere göre, 2016 yılının Haziran ayında %78 olan imalat sanayii kapasite kullanım oranı, 2017 yılının Haziran ayı itibarıyla %79'a yükselmiştir.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinde 2016 Haziran ayında %78,8 olan kapasite kullanım oranı, 2017 yılının Haziran ayında %78,7'ye gerilemiştir. Sektörel kapasite kullanım oranı 2016 Haziran ayına göre %0,1 oranında azalmış bulunmaktadır.

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörlerinde Kapasite Kullanım Oranı						
Yıllar	İmalat Sanayiinde Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Tekstil Ürünleri İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Giyim Eşyası İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %
2000	75,9		79,4		82,7	
2001	70,9	-6,6	76,2	-4,0	79,0	-4,5
2002	75,4	6,3	82,5	8,3	84,1	6,5
2003	78,3	3,8	81,0	-1,8	84,7	0,7
2004	81,2	3,7	80,4	-0,7	83,5	-1,4
2005	80,3	-1,1	80,8	0,5	81,7	-2,2
2006	81,0	0,9	80,6	-0,2	82,5	1,0
2007	81,8	1,0	81,5	1,1	83,6	1,3
2008	78,1	-4,5	75,7	-7,1	80,2	-4,1
2009	65,0	-16,8	67,5	-10,8	67,3	-16,1
2010	75,6	16,3	80,1	18,7	78	15,9
2011	75,4	-0,3	76,6	-4,4	76,4	-2,1
2012	74,2	-1,6	78,0	1,8	77,8	1,8
2013	74,6	0,5	79,3	1,7	77,4	-0,5
2014	74,4	-0,3	80,0	0,9	77,8	0,5
2015	74,7	0,4	76,5	-4,4	76,6	-1,5
2016	75,6	1,2	77,4	1,2	76	-0,8
2016 Haziran	78,0		79,1		78,8	
2017 Haziran	79,0	1,3	80,7	2,0	78,7	-0,1

Kaynak: TCMB / İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı - Temmuz 2017

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinin hammadde ihtiyacını karşılayan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranı ise 2017 yılının Haziran ayında %80,7 olmuştur. Tekstil sektörünün 2016 Haziran ayındaki kapasite kullanım oranı %79,1 idi. Buradan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranının, 2017 yılının

Haziran ayında 2016 yılının aynı ayına kıyasla %2 oranında arttığı ortaya çıkmaktadır.

Yılın altıncı ayında hazır giyim ve konfeksiyon sektöründe kapasite kullanım oranı düşüşü %0,1 olup bu oran %1,3 artış oranı kaydedilen imalat sanayiinden hem de %2 artış kaydedilen tekstil sektöründen düşük olmuştur.

VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Euro/Dolar Paritesi'nin Etkileri

2017 Ocak – Haziran Dönemi

2017 yılı Ocak-Haziran döneminde yapılan 8,21 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 5,78 milyar dolarla %70,4'ü ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB-28 ülkelerine yapılmıştır.

2016 yılının Ocak-Haziran döneminde 1 Euro ortalama 1,1158 ABD Dolarına eşit iken, 2017 yılının Ocak-Haziran döneminde Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %3,05'lik düşüşle 1,0818 dolar düzeyine gerilemiştir.

Bu çerçevede, 5,78 milyar dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %3,05'lik pariteden kaynaklanan fiktif düşüşten arındırıldığında, 5,95 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmakta ve bu durumda **2017 yılının Ocak-Haziran döneminde reel bazda toplam ihracat tutarı 8,38 milyar dolar olup ihracatta reel anlamda %3,78'lik düşüş meydana gelmiş olmaktadır.**

EURO - DOLAR PARİTESİ			
	2016	2017	
Aylar	Çapraz Kur	Çapraz Kur	Değişim %
Ocak	1,0865	1,0615	-2,30
Şubat	1,1096	1,0649	-4,03
Mart	1,1089	1,0683	-3,66
Nisan	1,1336	1,0703	-5,58
Mayıs	1,1328	1,1034	-2,60
Haziran	1,1236	1,1221	-0,13
Temmuz	1,1061		-100,00
Ağustos	1,1208		-100,00
Eylül	1,1204		-100,00
Ekim	1,1040		-100,00
Kasım	1,0824		-100,00
Aralık	1,0552		-100,00
Yıllık Ortalama	1,1070		-100,00
Ocak-Haziran Ortalaması	1,1158	1,0818	-3,05

1 Euro= .... ABD Doları Olarak Verilmiştir.

Haziran Ayı

2017 yılı Haziran ayında yapılan 1,39 milyar dolarlık dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 1,06 milyar **dolarla %76,3'ü** ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği **AB28 ülkelerine yapılmaktadır.**

2016 yılı Haziran ayında 1 Euro 1,1236 ABD Dolarına eşit iken, **2017 yılının Haziran ayında** Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı **%0,13'lük düşüşle 1,1221 dolar** düzeyine gerilemiştir.

Bu çerçevede, 1,063 milyar dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %0,13'lük pariteden kaynaklanan fiktif düşüştan arındırıldığında, 1,065 milyar dolarlık gerçek değere ulaşılmakta ve bu durumda **2017 yılı Haziran ayında reel bazda toplam ihracat tutarı 1,40 milyar dolar olup ihracatta reel anlamda %8,53'lük düşüş meydana gelmiş olmaktadır.**

İTKİB Genel Sekreterliği
Hazır giyim ve Konfeksiyon Ar-Ge Şubesi

- *İTKİB Genel Sekreterliği kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.*

Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2017 Ocak-Haziran

1 - 30 HAZİRAN İHRACAT RAKAMLARI

SEKTÖRLER	1 - 30 HAZİRAN				1 OCAK - 30 HAZİRAN				SON 12 AYLIK			
	2016	2017	Değişim (*17/16)	Pay(17) (%)	2016	2017	Değişim (*17/16)	Pay(17) (%)	2015 - 2016	2016 - 2017	Değişim (*17/16)	Pay(17) (%)
I. TARIM	1.703.009	1.601.503	-6,0	13,3	9.854.949	10.076.818	2,3	14,1	20.402.382	20.434.809	0,2	14,8
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.168.020	1.061.386	-9,1	8,8	6.902.541	6.888.401	-0,2	9,6	14.577.513	14.206.921	-2,5	10,3
Hübaat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	532.805	467.507	-12,3	3,9	3.169.504	3.222.082	1,7	4,5	6.235.151	6.411.568	2,8	4,7
Yağ Meyve ve Sebze	170.140	190.817	12,2	1,6	888.400	955.280	7,5	1,3	1.978.067	2.040.025	3,1	1,4
Meyve Sebze Mamulleri	118.828	111.339	-6,3	0,9	625.087	655.728	4,9	0,9	1.333.606	1.356.607	1,7	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	99.357	75.901	-23,6	0,6	595.457	575.935	-3,3	0,8	1.357.109	1.277.529	-5,9	0,9
Fındık ve Mamulleri	154.725	112.815	-27,1	0,9	923.867	845.535	-8,5	1,1	2.400.264	1.905.644	-20,6	1,3
Zeytin ve Zeytinyağı	15.907	25.930	63,0	0,2	90.389	164.806	82,3	0,2	171.829	265.246	54,4	0,2
Tütün	73.103	73.440	0,5	0,6	557.575	418.225	-25,0	0,5	1.017.218	870.408	-14,4	0,6
Süs Bitkileri ve Mam.	3.157	3.637	15,2	0,0	52.261	50.809	-2,8	0,1	84.269	79.905	-5,2	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	155.034	186.160	20,1	1,5	881.370	1.049.227	19,0	1,4	1.776.379	2.058.596	15,9	1,4
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamulleri	155.034	186.160	20,1	1,5	881.370	1.049.227	19,0	1,4	1.776.379	2.058.596	15,9	1,4
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	379.955	353.957	-6,8	2,9	2.071.038	2.139.190	3,3	2,8	4.048.490	4.169.292	3,0	2,8
Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri	379.955	353.957	-6,8	2,9	2.071.038	2.139.190	3,3	2,8	4.048.490	4.169.292	3,0	2,8
II. SANAYİ	9.788.410	10.100.383	3,2	83,7	53.759.442	59.251.759	10,2	77,6	108.154.447	113.095.255	4,6	76,8
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.010.422	928.486	-8,1	7,7	5.675.937	5.730.347	1,0	7,5	11.372.016	11.234.977	-1,2	7,6
Tekstil ve Hammaddeleri	713.443	648.464	-9,1	5,4	4.003.209	3.984.745	-0,5	5,2	7.961.333	7.848.747	-1,4	5,3
Deri ve Deri Mamulleri	124.400	116.894	-6,2	1,0	701.305	732.748	4,5	1,0	1.422.803	1.425.839	0,2	1,0
Halk	172.579	163.328	-5,4	1,4	971.422	1.012.854	4,3	1,3	1.988.080	1.960.390	-1,4	1,3
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.316.136	1.286.393	-2,3	10,7	6.998.895	7.919.124	13,1	10,4	14.445.994	14.857.891	2,9	10,1
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.316.136	1.286.393	-2,3	10,7	6.998.895	7.919.124	13,1	10,4	14.445.994	14.857.891	2,9	10,1
C. SANAYİ MAMULLERİ	7.461.852	7.885.503	5,7	65,3	41.084.611	45.602.288	11,0	59,7	82.336.438	87.002.388	5,7	59,1
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1.526.216	1.394.579	-8,6	11,6	8.711.291	8.205.761	-5,8	10,7	17.510.514	16.451.100	-6,1	11,2
Otomotiv Endüstrisi	2.147.765	2.500.046	16,4	20,7	11.734.074	14.359.485	22,4	18,8	22.395.914	26.512.779	18,4	18,0
Gemi ve Yat	58.325	162.120	178,0	1,3	366.332	647.044	76,6	0,8	958.361	1.253.582	30,8	0,9
Elektrik Elektronik ve Hizmet	925.528	878.707	-5,1	7,3	4.945.217	4.758.708	-3,8	6,2	10.339.656	9.785.177	-5,4	6,6
Makine ve Aksamları	474.822	509.098	7,2	4,2	2.708.733	2.843.885	5,0	3,7	5.510.389	5.437.821	-1,3	3,7
Demir ve Demir Dışı Metaller	538.464	561.659	4,3	4,7	3.019.859	3.257.726	7,9	4,3	6.123.242	6.183.760	1,0	4,2
Çelik	903.306	904.137	0,1	7,5	4.450.978	5.824.951	30,9	7,6	8.992.541	10.448.234	16,2	7,1
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	239.476	232.389	-3,0	1,9	1.407.457	1.335.481	-5,1	1,7	2.746.177	2.579.076	-6,1	1,8
Mücevher	156.341	253.072	61,9	2,1	1.087.292	1.895.393	64,5	2,2	2.326.878	3.039.688	30,6	2,1
Sarıma ve Havaçılık Sanayi	143.121	156.565	9,4	1,3	815.650	796.889	-2,3	1,0	1.741.021	1.858.357	6,8	1,1
İletim Enerji Sanayi	335.511	324.925	-3,2	2,7	1.774.612	1.820.422	2,6	2,4	3.590.959	3.553.701	-1,0	2,4
Diğer Sanayi Ürünleri	12.976	8.207	-36,8	0,1	53.116	56.544	6,5	0,1	100.874	99.112	-1,7	0,1
III. MADENCİLİK	361.235	367.628	1,8	3,0	1.759.502	2.279.935	29,6	3,0	3.676.472	4.307.678	17,2	2,9
Madenlik Ürünleri	361.235	367.628	1,8	3,0	1.759.502	2.279.935	29,6	3,0	3.676.472	4.307.678	17,2	2,9
T O P L A M (TİM*)	11.852.654	12.069.514	1,8	100,0	65.373.893	71.608.512	9,5	93,7	132.233.302	137.837.742	4,2	93,6
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat					5.198.327	4.774.025	-8,2	6,3	8.744.873	9.491.410	8,5	6,4
T O P L A M (TİM+TÜİK*)					70.572.220	76.382.537	8,2	100,0	140.978.175	147.329.152	4,5	100,0

Ek 2: Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı Kaydı: 2017 Ocak-Haziran

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)

	HAZİRAN			1 OCAK - 30 HAZİRAN			
	2016	2017	DEĞİŞİM (%)	2016	2017	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	1.142.240	1.027.514	-10,0	6.393.376	6.042.185	-5,5	73,6
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	106.363	107.589	1,2	613.247	572.027	-6,7	7,0
DENİZLİ İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	94.361	95.141	0,8	524.715	510.600	-2,7	6,2
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	61.554	58.736	-4,6	351.544	354.861	0,9	4,3
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	34.736	25.220	-27,4	257.870	194.778	-24,5	2,4
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	34.883	29.771	-14,7	269.839	180.402	-33,1	2,2
İSTANBUL MADEN VE METALLER İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	18.325	17.619	-3,9	114.284	147.819	29,3	1,8
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	18.647	20.175	8,2	109.592	126.864	15,8	1,5
İSTANBUL İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	2.682	4.060	51,4	17.992	32.008	77,9	0,4
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	8.800	4.935	-43,9	43.133	26.848	-37,8	0,3
DİĞER BİRLİKLER	3.625	3.820	5,4	15.700	17.369	10,6	0,2
TOPLAM	1.526.216	1.394.579	-8,6	8.711.291	8.205.761	-5,8	100,0

Veriler 1 Temmuz 2017 tarihinde TİM tarafından yayınlanan ihracat kayıt rakamlarından çekilmiştir.

TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI**HAZİRAN 2017**

		2016 HAZİRAN 1000 \$	2017 HAZİRAN 1000 \$	DEĞİŞİM %	2016 OCAK - HAZİRAN 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2017 OCAK - HAZİRAN 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2016 / 2017 DEĞİŞİM %
1	ALMANYA	299.103	291.762	-2,5	1.589.675	18,2	1.545.750	18,8	-2,8
2	İNGİLTERE	191.214	176.419	-7,7	1.045.721	12,0	948.614	11,6	-9,3
3	İSPANYA	137.979	152.543	10,6	878.441	10,1	911.780	11,1	3,8
4	HOLLANDA	80.970	83.471	3,1	395.182	4,5	401.641	4,9	1,6
5	FRANSA	82.747	76.558	-7,5	440.368	5,1	393.175	4,8	-10,7
6	İRAK	48.286	35.665	-26,1	281.419	3,2	356.227	4,3	26,6
7	İTALYA	58.950	55.515	-5,8	335.677	3,9	280.715	3,4	-16,4
8	ABD	53.168	49.993	-6,0	250.731	2,9	251.944	3,1	0,5
9	POLONYA	49.462	35.988	-27,2	396.363	4,5	233.683	2,8	-41,0
10	DANİMARKA	39.084	36.190	-7,4	207.776	2,4	177.629	2,2	-14,5
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		1.040.964	994.104	-4,5	5.821.353	66,8	5.501.159	67,0	-5,5
11	İSRAİL	28.712	20.118	-29,9	166.884	1,9	172.698	2,1	3,5
12	SUUDİ ARABİSTAN	33.433	16.651	-50,2	193.646	2,2	169.542	2,1	-12,4
13	BELÇİKA	31.234	25.700	-17,7	163.203	1,9	146.887	1,8	-10,0
14	BULGARİSTAN	34.429	17.384	-49,5	82.552	0,9	113.238	1,4	37,2
15	İSVEÇ	23.688	24.230	2,3	121.684	1,4	112.743	1,4	-7,3
16	UKRAYNA	11.389	15.115	32,7	160.535	1,8	110.956	1,4	-30,9
17	CEZAYİR	15.610	9.065	-41,9	114.240	1,3	104.645	1,3	-8,4
18	MACARİSTAN	946	21.095	2.129,6	8.762	0,1	100.537	1,2	1.047,5
19	RUSYA	9.978	14.012	40,4	55.306	0,6	87.530	1,1	58,3
20	KIRGIZİSTAN	11.111	10.879	-2,1	50.900	0,6	81.147	1,0	59,4
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		1.241.493	1.168.352	-5,9	6.939.066	79,7	6.701.082	81,7	-3,4
21	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	14.252	12.531	-12,1	75.774	0,9	75.129	0,9	-0,9
22	ÇEK CUMHURİYETİ	10.945	12.834	17,3	51.699	0,6	63.207	0,8	22,3
23	İRAN	25.021	5.772	-76,9	176.571	2,0	62.073	0,8	-64,8
24	ROMANYA	13.218	9.279	-29,8	71.127	0,8	61.686	0,8	-13,3
25	AVUSTURYA	11.338	9.441	-16,7	66.714	0,8	60.421	0,7	-9,4
26	LÜBNAN	5.788	7.434	28,4	32.092	0,4	58.299	0,7	81,7
27	LIBYA	9.021	3.625	-59,8	60.050	0,7	54.693	0,7	-8,9
28	ÜRDÜN	11.033	6.020	-45,4	58.802	0,7	54.430	0,7	-7,4
29	İSVİÇRE	9.739	8.906	-8,6	61.882	0,7	53.678	0,7	-13,3
30	YUNANİSTAN	7.870	7.074	-10,1	53.489	0,6	52.668	0,6	-1,5
31	FAS	7.142	7.203	0,8	34.745	0,4	44.846	0,5	29,1
32	KAZAKİSTAN	6.823	7.971	16,8	55.219	0,6	43.032	0,5	-22,1
33	MISIR	7.727	4.466	-42,2	75.905	0,9	40.673	0,5	-46,4
34	LİTVANYA	3.475	5.184	49,2	18.234	0,2	39.573	0,5	117,0
35	BOSNA-HERSEK	5.121	5.761	12,5	30.812	0,4	33.858	0,4	9,9
36	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	6.358	5.721	-10,0	32.081	0,4	31.954	0,4	-0,4
37	İRLANDA	5.370	6.798	26,6	27.648	0,3	31.243	0,4	13,0
38	KANADA	6.572	6.253	-4,8	29.026	0,3	30.091	0,4	3,7
39	GÜRCİSTAN	5.126	5.203	1,5	26.351	0,3	29.180	0,4	10,7
40	SLOVAKYA	5.737	4.766	-16,9	44.952	0,5	27.587	0,3	-38,6
41	TUNUS	4.141	2.692	-35,0	36.737	0,4	26.549	0,3	-27,7
42	SİRBİSTAN	3.198	4.422	38,3	20.131	0,2	26.128	0,3	29,8
43	KUVEYT	5.517	3.732	-32,4	27.845	0,3	25.748	0,3	-7,5
44	FINLANDİYA	4.133	3.185	-22,9	19.657	0,2	24.687	0,3	25,6
45	HRİVATİSTAN	2.312	2.488	7,6	23.861	0,3	22.367	0,3	-6,3
46	SURİYE	1.782	1.840	3,2	16.193	0,2	21.298	0,3	31,5
47	NORVEÇ	5.566	3.686	-33,8	27.960	0,3	21.138	0,3	-24,4
48	AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	7.205	2.502	-65,3	44.040	0,5	19.446	0,2	-55,8
49	ARNAVUTLUK	3.593	3.333	-7,2	17.791	0,2	18.132	0,2	1,9
50	AVRUPA SERBEST BÖLG.	3.409	2.937	-13,8	17.524	0,2	17.492	0,2	-0,2
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		1.460.026	1.341.411	-8,1	8.273.980	95,0	7.872.388	95,9	-4,9
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		66.190	53.167	-19,7	437.310	5,0	333.372	4,1	-23,8
AB (28) TOPLAMI		1.106.368	1.063.444	-3,9	6.162.341	70,7	5.777.841	70,4	-6,2
TOPLAM HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI		1.526.216	1.394.579	-8,6	8.711.291	100,0	8.205.761	100,0	-5,8

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / e-Birlik Sistemi